

ARTIKEL 128.***Grens tussen de gemeenten Assenede (België) en Sas van Gent (Nederland).***

§ 1. Vanaf de bovengenoemde grenspaal (no. 311) gaat de grens naar het noorden. Hij wordt gevormd door **het midden van een bermsloot**, die in oostelijke richting langs de Poeldijk loopt, en **komt bij het gehucht Staak aan een vliet**, die de percelen 648 en 647 C van Sas van Gent scheidt. Op dit punt en op de noordwestelijke hoek van genoemd perceel 648 zal **een hulpsteen** worden geplaatst.

Door deze grensafscheiding gaat een driehoekig stuk grond, gelegen in de Nederlandse polder Binnenpoel, dat aan de Belgische gemeente Assenede hoorde, over naar de Nederlandse soevereiniteit, overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag van 5 november 1842. Van de laatste hulpsteen, en **na de vliet over gegaan te zijn**, volgt de grens de westelijke zijde van het hierboven omschreven perceel 647, dat aan Nederland blijft, evenals het huis dat er op staat, en **komt aan een kruispunt, gevormd door de wegen en dijken genaamd Nieuwendam, Vrijestraat, Poeldijk en Gravejansdijk**. Op dit punt zal op de noordwestelijke hoek van het perceel 647 C van Sas van Gent een **grenspaal (No. 312)** worden geplaatst. **(1420 m.)**

GP 311 staat net voorbij de 2e stompe hoek in de grens, aan de oostelijke bermsloot van de Poeldijkstraat.

Op 10-4-1997 wordt de omvergereden GP 311 provisorisch rechtgezet. Hermeting werd niet nodig geoordeeld omdat de fundering grotendeels nog intact was.

De grenssloot staat droog en is slecht onderhouden. Ruim 100 meter verder loopt een prachtige dijk België in.

De grens volgt de bermsloot van de Poeldijkstraat door een zeer flauwe bocht en bereikt de bebouwde kom van Sas van Gent.

Ongeveer 300 meter verder komen we bij de plek waar GS 311a moet zijn.

GP 311a zit gelijk met het maaiveld, direct achter de blauwe truck, vlak aan het doodlopende straatje. Hier maakt de grens een haakse hoek naar het westen en loopt vervolgens weer in noordelijke richting tot we slechts ongeveer 30 meter verder de plaats van **GP 312** bereiken.

§ 2. Vanaf dit punt blijft de grens in noordelijke richting gaan, volgt het midden van de Vrijestraat, die aan de oostzijde van de Keizersdijk loopt tot aan de dijk genaamd Valken- of Mariapoldersdijk. Op deze dijk zal een **grenspaal (No. 313)** geplaatst worden en wel op de zuidelijke hoek van het perceel 197 A van Assenede. (2160m.)

GP 312 staat op kruising van de Poeldijkstraat, overgaande in de Vrijestraat, met de Westdam(N) en de Staakstraat(B).

Op 15-6-1988 wordt in de vergadering van de Grenscommissie besloten dat de scheefstaande GP 312 zal worden herplaatst. Op 29-11-1988 wordt tevens besloten om de bestrating ter plekke aan te passen.

Hiervandaan volgt de grens het midden van de Vrijestraat en bereikt het einde van de bebouwde kom van Sas van Gent. We passeren een verkeerssluisje en bereiken een lange rij Belgische huisjes. De grens komt aan de kruising met de Molenstraat(B) en Schapersweg(N) waar GP 313 op de noordzijde staat.

Grensvaststelling traject GP 312 t/m 320

Op 28-9-1981 is er een verslag van de grensvaststelling langs de Vrijestraat en verder tot GP 320 onder Philippine. Bij GP 313 worden diverse stalen kadasterspijkers genoemd, die het grensverloop aangeven, o.a. bij knikken in de grens in de Vrijestraat.

Diverse palen en stenen moeten worden verplaatst, zoals GP 316, GS 316a(???), GS 319a.

Ook is er sprake van een arduinen paal bij GP 316 en een betonnen 317a.

Op 30-9-1982 volgt het PV van de grensvaststelling met coördinaten. Zo zijn er nieuwe aanduidingen bijgekomen: GS 314a en 315a, 3 bouten 313a, 313b en 313c en 2 tegels ondergronds 314b en 314c.

§ 3. Van deze grenspaal gaat de grens in nagenoeg de zelfde richting **langs het midden van de Vrijestraat, tot aan de Oost Langeweg**. Op dit punt zal op de hoek van de Vrijestraat een **grenspaal (No. 314)** geplaatst worden. **(1210m.)**

GP 313 staat op de kruising van de Vrijestraat met Molenstraat(B) en Schapersweg(N).

Op 28-9-1981 is er een verslag van de grensvaststelling langs de Vrijestraat en verder tot GP 320 onder Philippine. Bij GP 313 worden diverse stalen kadasterspijkers genoemd.

In 1987 wordt bij de schouwing geconstateerd dat GP 313 is omvergereden. De toedracht is in onderzoek bij de politie van Assenede.

Op 15-6-1988 wordt in de vergadering van de Grenscommissie gemeld dat de GP 313 voor de 5^e keer is omvergereden en in de sloot gevallen. Besloten wordt bestek op te maken voor herstel.

Op 29-11-1988 wordt besloten om een andere plaats vast te stellen.

Op 29-5-1989 wordt voorgesteld om de paal op een betonplaat tussen de duikers terug te zetten, waarbij langs de weg een verhoogde rand kan worden aangebracht.

Op 25-10-1989 is er een Proces Verbaal opgemaakt van de herplaatsing van GP 313, waarbij de plaats wordt vastgesteld in het verlengde van een knik in de weg, om wat meer afstand tot de weg aan te houden. Twee stalen spijkers geven de knik in de grens aan, waarvan de 2^e (noordelijkste) op een afstand van 13.7 meter vanaf de grenspaal.

De coördinaten van de grenspaal zijn 43.445,30—363.061,89.

Op 26-10-1989 verschijnt er een artikel in de PZC, waarin vermeld werd dat de paal in de werkplaats van de gemeente Assenede is opgeknapt.

Op 25-2-1994 wordt gemeld dat de paal omver ligt. Voorgesteld wordt om de paal zo snel mogelijk te herplaatsen omdat de plaats precies herkenbaar is en de paal onbeschadigd.

Op 2-12-1994 is de paal herplaatst.

Met een flauwe knik volgt de grens het midden van de Vrijestraat en nadert het einde van de Vrijestraat.

Vlak voor GP 314 buigt de hoofdweg af naar het oosten, Mosselhuisstraat geheten, en loopt de grens verder langs het restant van de Vrijestraat tot de plaats waar **GP 314** staat, verscholen tussen de bomen.

§ 4. Van deze grenspaal draait de grens naar het noordwesten, en wordt gevormd door **het midden van de Vrijestraat, tot de kleine dijk genaamd Inlaagdijk of Verkorting, waar een hulpsteen** zal worden geplaatst. Vanaf deze hulpsteen verlaat de rijksgrens de oude gemeentegrens tussen Assenede en Sas van Gent, volgt de voet van de noordelijke glooiing van bovengenoemde kleine dijk tot aan de zeedijk van de Sint Albertpolder, waar op de top van deze dijk een **grenspaal (No. 315)** zal worden geplaatst. (1390m.)

GP 314 staat in de doorgetrokken haakse hoek van de Vrijestraat en de Mosselhuisstraat.

Hiervandaan loopt de grens door de Kleine Kilkreek en het bouwland, vlak langs een Belgische boerderij. Hier vinden we in de oprit een grenssteentje met de inscriptie "B+N", die een haakse hoek aangeeft in noordelijke richting.

GS 314a "N+B" staat in 1e rechte rechte grenshoek naar het noorden, in de oprit voor een boerderij(B).

GS 314b staat ca. 100 meter verder, aan het begin van de Scheurhoekstraat, bij het Zeestraatje(N). Van hier volgt de grens een volledig uitgeploegde dijk, dwars door het huidige bouwland tot aan de dijk tussen de Sint Albertpolder(B) en de Sint Pieterspolder(N), waar bovenop **GP 315** staat.

§ 5. Na genoemde zeedijk over gegaan te zijn gaat de grens langs de noordelijke voet van deze laatste dijk tot aan de zeedijk van de Sint Pieterspolder, waar hij over gaat om aan een sloot te komen, die langs de westelijke zijde loopt.

Op dit punt zal een grenspaal (No. 316) worden geplaatst.

(380m.)

GP 315 staat op kruising van de Scheurhoekstraat met de Binnenpolderweg. Het is goed te zien dat de wapens zijn vernieuwd aan de nog enigszins zichtbare randen van de mal in de witte verf ronde het wapen.

Op 27-1-1997 worden problemen gemeld bij het plaatsen van de nieuwe kop. Een deel van de oude is nog aanwezig.

Op 4-2-1997 gaat er een brief naar de Gouverneur van Oost-Vlaanderen.

Op 21-3-1997 is er een offerte van fa. Hartogh & Zn. Voor fl.593,38 geaccepteerd en worden de koppen geplaatst op GP315 en 316.

De grens volgt de noordelijke voet van de dijk, langs de rasters tot aan een dijk, waar aan de noordelijke kant van deze dijk **GP 316** staat. In het wegdek is de grens goed te zien.

§ 6. Van deze grenspaal gaat de grens naar het zuiden, daarna naar het zuidwesten, **volgt de afwateringssloot, die in westelijke richting langs de dijk van de Sint Albertpolder, genaamd Vrijendijk** gaat, tot aan het punt waar hij weer samengaat met de oude gemeentegrens bij de zuidelijke hoek van perceel 102 A van Sas van Gent.

Door de grensafscheiding, omschreven in de drie laatste paragrafen, gaat een stuk grond, dat behoorde aan de Nederlandse gemeente Sas van Gent, gelegen in de Belgische Sint Albertspolder, evenals de omringende dijken naar België, overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag van 5 november 1842. Het Koninkrijk Nederland houdt de vrije passage over deze dijkgedeelten; en de weg, genaamd **Vrijestraat, die de grens vormt, wordt gedeeld.**

Vanaf het punt, waar de rijksgrens de oude gemeentegrens herneemt, gaat hij eerst naar het zuidwesten, daarna naar het noordwesten, en wordt gevormd door **het midden van de bermsloot, die langs de noordzijde van de Vrijendijk van de Sint Albertspolder loopt, tot hij bij het gehucht Holleken komt bij het perceel 80 A van Sas van Gent, dat met het daarop staande huis, aan Nederland blijft.** Op dit punt, en op de zuidwestelijke hoek van dit perceel, zal een **grenspaal (No. 317)** worden geplaatst. (1120m.)

GP 316 staat aan de bermsloot, aan de westzijde van de dijk, waar de Scheurhoekstraat met scherpe bocht naar het zuiden gaat.

Op 27-1-1997 worden problemen gemeld bij het plaatsen van de nieuwe kop. Een deel van de oude is nog aanwezig.

Op 4-2-1997 gaat er een brief naar de Gouverneur van Oost-Vlaanderen.

Op 21-3-1997 is er een offerte van fa. Hartogh & Zn. Voor fl.593,38 geaccepteerd en worden de koppen geplaatst op GP315 en 316.

Via een flauwe bocht naar het zuidwesten en een 2^e naar het westen bereikt de grens de Zwarte Sluis.

De Zwarte Sluis is gebouwd is rond 1610 gebouwd als suatiesluis van de Sint Albertpolder, in 1832 buiten gebruik gesteld en in 1985 herbouwd om het peil van het oppervlaktewater te kunnen regelen. Momenteel wordt er een ecologische verbindingzone tussen Philippine en de Vlietbeek aangelegd.

De grens volgt de noordelijke bermsloot verder naar het westen en bereikt bij het gehucht Holleken de plaats van **GP317**.

§ 7. Vanaf deze grenspaal gaat de grens naar het noord-noordwesten en volgt steeds het **midden van de afwateringssloot**, die langs de oostzijde van de dijk van de Rode Polder loopt, tot aan het ontmoetingspunt met het perceel 12 A van Sas van Gent, waar zich het contactpunt tussen de gemeenten Sas van Gent (Nederland), Assenede en Boekhoute (België) bevindt. Op de noordelijke zijde van genoemde dijk zal een **grenspaal (No. 318)** worden geplaatst. (1130m.)

GP 317 staat bij het kruispunt van de Scheurhoekstraat, overgaande in de Hollekenstraat, de Sluispolderweg(N) en de Hollekensweg(B), in het gehucht Holleken.

De grens loopt achter de huizen langs, door de bermsloot tot aan de Bodemloze Put.

De Roode Polder(B) is bedijkt in 1556 en de noordelijke dijk vormde de zeekering. In de nacht van 14 op 15 januari 1808 heeft een noordwester storm vele dijken doorbroken en stroomden vele polders tussen Philippine en Assenede onder. Op die datum is ook de Bodemloze Put ontstaan. Het gat was te diep om te dempen en er werd meteen een vingerlinck (ringdijk) aangelegd. Op 26 en 31 januari 1809 hebben nog 2 stormvloeden in dit gebied huisgehouden.

De grens volgt de noordzijde van de dijk verder tot we de plaats bereiken waar **GP 318** beneden aan de dijk staat.

ARTIKEL 129.***Grens tussen de gemeenten Boekhoute (België) en Sas van Gent (Nederland).***

*Vanaf de laatste grenspaal (No. 318) blijft de grens **het midden van de genoemde afwateringssloot (Berm-sloot)** volgen en gaat in de richting van de sloot door de zuidwest zijde van het perceel 11 A van Sas van Gent, **komt bij de sloot die langs de oostzijde van de dijk van de Philippinepolder loopt, en gaat over de weg van Philippine naar Boekhoute**, waar aan de westzijde van deze weg een **grenspaal (No. 319)** zal worden geplaatst. Dit punt is het contactpunt tussen de drie gemeenten Sas van Gent, Philippine (Nederland) en Boekhoute (België). **(120 m.)***

GP 318 staat ten oosten van Posthoorn, aan de noordzijde van de dijk.

Slechts 160 meter verder komen we in Posthoorn bij **GP319**, waar de grens ook in het wegdek is te zien.

ARTIKEL 130.***Grens tussen de gemeenten Boekhoute (België) en Philippine (Nederland).***

§ 1. Van bovengenoemde grensmaal (No. 319) gaat de grens naar het zuiden, volgt de westelijke zijde van de voormelde weg van Philippine naar Boekhoute, laat aan Nederland de huizen en hun aanhorigheden, die gelegen zijn ten westen van deze weg, en komt aan het verlengde van de afwateringssloot (Bermssloot), die langs de noordelijke zijde van de dijk, genaamd Vrije dijk, van de Capelle polder loopt. Op dit punt, en op de zuidoostelijke hoek van het perceel 129 C van Philippine zal **een hulpsteen** worden geplaatst.

Vanaf dit punt gaat de grens naar het westen, volgt het midden van de afwateringssloot (Bermssloot), die aan de noordzijde van de dijk (ook Vrije dijk genaamd) van de Capelle polder loopt, tot aan het punt, waar hij aan de dijk komt, die de Philippinepolder scheidt van de Grote Isabellapolder. Op deze dijk zal een **grensmaal (No. 320)** worden geplaatst.
(2210 m.)

GP 319 staat waar de grens de Posthoornweg kruist.

Grensmaal 319 bij Bouchoute

Er is een kaartje van ca. 1880 waarop het 3-gemeentenpunt Sas van Gent, Philippine en Bouchoute op staat aangegeven. Dit punt ligt bij GP 319, midden in de weg.

De grens loopt vervolgens in zuidelijke richting door tot GS 319a.

GS 319a staat op kruising van de Posthoornweg(N) / Posthoorndijk(B) met de Braakmanstraat, waarvan de noordelijke bermssloot de grens vormt, in westelijke richting.

De grens kruist vervolgens een eerste april (op- en afrit van een dijk) en een tweede bij de Cathalijneweg. Hier wordt de tarwestro in pakken geperst en we bereiken tot slot de Olmendijk, waarop GP 320 (op de kaart abusievelijk 322 genaamd) staat.

§ 2. Na de laatste **dijk schuin overgestoken** te zijn, gaat de grens naar het zuidwesten, daarna naar het zuiden, **herneemt het midden van de afwateringssloot**, die langs de noordzijde van de dijk van meer genoemde Capelle Polder loopt, die hij volgt **tot aan een kleine dijk** (39 C van Philippine), waarop **een hulpsteen** zal worden geplaatst. Van daarna deze **kleine dijk schuin over gegaan** te zijn- gaat de grens in zuidelijke richting, gaat langs de oostelijke zijde van de percelen 40 en 41 C van Philippine en de **oostelijke geveltop van het daarop gebouwde huis**; het huis gelegen tegenover de scheiding van deze percelen blijft aan België. Op de zuidoost hoek van genoemd perceel 41 zal een **grenspaal (No. 321)** worden geplaatst. (370m.)

GP 320 staat bovenop de Olmendijk in Bouchouterhaven.

Daarna volgt de grens een bermsloot aan de noordzijde van de dijk van de Capellepolder(B), achter de dijkhuisjes langs. De grens volgt nog steeds de bermsloot door een bijna haakse bocht naar het zuiden, nog steeds achter de huisjes langs tot aan GS 320a.

GS 320a staat in een achtertuin, halverwege tussen de bocht en de plaats van **GP 321**, die ongeveer 50 meter verder staat.

§ 3. Van deze grenspaal gaat de grens naar het westen, laat aan België de dijk en de percelen 383 tot 387 A van Boekhoute met de zich daarop bevindende gebouwen, en aan Nederland de percelen 41, 38, 36, 34 en 32 tot 23 C van Philippine, met de zich daarop bevindende gebouwen en **komt aan een dijk die de Grote Isabellapolder, scheidt van de haven van Boekhoute**. Op deze dijk zal een **grenspaal (No. 322)** worden geplaatst, tegenover de scheiding van de hierboven genoemde percelen 23 en 387. (340m.)

GP 321 staat in een rechte hoek, vlak voor het begin van de Noordstraat(B), waar de grens weer achter de huizen langs loopt, tot GP 322.

§ 4. Vanaf deze grenspaal gaat de grens na over genoemde dijk gegaan te zijn in westelijke richting verder, scheidt eerst het perceel 20 C van Philippine van 388 A van Boekhoute; **overschrijdt stroomafwaarts van een sluis de voornaamste vaargeul van voornoemde haven**; volgt daarna de voet van de glooiing van de Vrije Dijk, en laat aan Nederland het perceel 111 en het huis 110 B van Philippine; **overschrijdt stroomafwaarts van een tweede sluis een andere vaargeul van genoemde haven en komt aan de dijk die de kleine polder genaamd Verlorenkost scheidt van de vaargeul van de haven van Boekhoute.**

Een hulpsteen zal worden geplaatst op deze dijk in de richting van de grenslijn.

Van daar blijft de grens naar het westen gaan, gaat over genoemde dijk, volgt de voet van de Vrije dijk die de scheiding vormt tussen de percelen 108 C van Philippine en 389 A van Boekhoute, en **komt aan de dijk, die de polder, genaamd Clarapolder scheidt van de polder Verlorenkost, reeds genoemd. Op deze dijk zal in de richting van de grens een grenspaal (No. 323) worden geplaatst. (230m.)**

GP 322 staat op de dijk aan de oostzijde van de Haven van Bouchaute, in gezelschap van veel borden.

•Grenspaal 322 bij de v.m. haven van Bouchoute

Op 24-7-1998 wordt in een brief van de Commissaris van de Koningin van Zeeland gemeld dat GP 322, waarschijnlijk door een vrachtwagen, is omgereden.

Op 25-11-1998 wordt een Proces Verbaal opgemaakt bij de herplaatsing van GP 322.

De paal wordt geplaatst op een afstand van 6.85 meter vanaf de oorspronkelijke standplaats in westelijke richting langs de grenslijn. De diverse coördinaten zijn:

Oorspronkelijk	38.250,19	366.101,05
Oude plaats	38.245,60	366.101,00
Nieuwe plaats	38.243,35	366.101,24

De Isabellasluis bij Bouchauterhaven ligt geheel in België.

De grens bereikt de plaats waar **GS 322a** moet hebben gestaan, aan de westelijke zijde van de haven, maar die was niet meer te vinden. In een opmerking bij het coördinatenblad lezen we dat deze tussenpaal is geruimd bij het herstel van de sluis.

Via een restant van de bermsloot bereikt de grens **GP323**.

§ 5. Van deze grenspaal, en na over genoemde dijk te zijn gegaan, gaat de grens naar het noordwesten, daarna naar het noorden, en vervolgens naar het westen, **volgt het midden van de bermsloot**, die langs de noordzijde van de dijk van de Sint Laurens polder loopt, eveneens Vrije Dijk genaamd tot aan het contactpunt van de vier gemeenten Philippine, IJzendijke (Nederland), Boekhoute en Watervliet (België), welk punt zich tegenover **een oude arduinen grenspaal bevindt, die op de kruin van de dijk staat in de richting van de weg genaamd: Kerk en Hofstede straat**. Op dit punt en op de zuidwest hoek van het perceel 43 B van Philippine zal een **grenspaal (No. 324)** worden geplaatst. (2040m.)

GP 323 staat op de dijk van de Clarapolder en heeft een heel bijzondere spits.

Op 25-2-1999 wordt gemeld dat GP323 "omver heeft gelegen en niet op dezelfde plaats is terug geplaatst. Het wordt nodig geacht de juiste plaats door opmeting vast te stellen.

Vanaf hier loopt de grens verder achter de huizen langs en volgt de bermsloot aan de noordzijde van de Vrijedijk. De grens gaat door de 1^e bocht in noordelijke richting tot een boerderij in de 2^e bocht.

Vervolgens loopt de grens door de bermsloot in rechte lijn naar **GP 324**, staande op de kruising met de Kerkenhofstede straat.

Gemeente Sluis (GP 324 t/m 369A), 49.330m.

ARTIKEL 131.

Grens tussen de gemeenten Watervliet (België) en IJzendijke (Nederland).

§ 1. Van voornoemde grenspaal (No. 324) gaat de grens in westelijke richting verder door **het midden van de bermsloot**, die aan de noordzijde van de dijk, genaamd Vrije Dijk, van de Laureinepolder loopt; tot aan het ontmoetingspunt met het perceel 132 G van IJzendijke; bij **het gehucht genaamd de Maagd van Gent**.

Op dit perceel en in de richting van de sloot zal **een hulpsteen** worden geplaatst. Van dit punt gaat de grens **enkele meters (ellen) naar het zuiden**, en herneemt de westelijke richting; volgt de zuidelijke zijde van de percelen 132, 134, 135, 138 en 139 G van IJzendijke en laat de dijk aan België, tot aan de zuidwestelijke hoek van het laatste perceel, waar een **grenspaal (No. 325)** zal worden geplaatst. **(630 m.)**

GP 324 staat aan de bermsloot, tegenover de kruising met de Kerkenhofstedestraat.

Onderhoud grenspalen 324 tot 333 van de gemeente IJzendijke

In een stuk van 16-4-1962 worden details verstrekt voor het onderhoud van de grenspalen, waarin o.a. voorkomt dat het voetstuk, de wapens en de jaartallen zwart geschilderd moeten worden, maar het bovenstuk ROOD!!!

Hierna volgt de grens verder de bermsloot en gaat in de Maagd van Gent achter de huizen langs en bereikt de plaats van GS 324a.

GS 324a staat in De Maagd van Gent, direct na een grasveldje, net voor een Nederlands huis. Uiteindelijk komt de grens aan de kruising van de Vrijedijk met de Barbarapolderdijk, waar **GP 325** staat.

§ 2. Van deze grenspaal gaat de grens eerst naar het noorden, daarna naar het noordwesten, vervolgens naar het westen en ten slotte naar het zuidwesten, laat aan Nederland de percelen 139 en 142 G van IJzendijke, met de bebouwingen, die zich daarop bevinden, en aan België de dijk, genaamd Vrije Dijk; **herneemt het midden van de bermsloot** die aan de noordzijde van de dijk, genaamd Vrije Dijk, van de Sint Barbarapolder loopt, in al zijn kronkelingen, **tot aan de weg van IJzendijke naar het gehucht Mollekot**, waar een **grenspaal (No. 326)** zal worden geplaatst aan het uiteinde van de bermsloot, op de zuidelijke hoek van het huis 237 G van IJzendijke. (3140m.)

GP 325 staat in De Maagd van Gent, aan het begin van de Barbarapolderdijk, waarvan de noordelijke bermsloot de grens vormt.

Grenspaal 325 in de Maagd van Gent

In 1997 wordt in een overzicht van de Grenscommissie gemeld dat GP 325 scheef staat en de veiligheid in gevaar brengt. De paal zou ongeveer 3 meter in noordelijke richting moeten worden opgeschoven.

Op 24-1-2000 wordt in een brief van de Provincie Zeeland gemeld dat GP 325 scheef staat en bovendien niet in de grenslijn. Het voorstel is om de grenspaal op de juiste plaats te herplaatsen, wat gezien de situatie goed mogelijk is.

Op 1-6-2000 volgt het Proces Verbaal van herplaatsing op de zuidwestelijke hoek van perceel 139G (Tractaat van 1844) van IJzendijke. Coördinaten 35.748,03—367.088,20.

De grens neemt een 1° bocht, pal naar het westen, waar prachtige rijen populieren op de Vrijedijk staan. Ongeveer 70 meter verder loopt de Patiëntieweg de Clarapolder in. De grens bereikt een 2° bocht, pal naar het westen en maakt vervolgens een kleine slinger, waarna tegenover een boerderij een haakse bocht naar het zuiden volgt.

Tot slot bereiken we Mollekot, waar **GP 326** al staat te wachten.

§ 3. Van dit punt gaat de grens in de noordwestelijke richting, ze gaat **over de weg en de dijk van IJzendijke, herneemt het midden van de bermsloot**, die aan de noordelijke zijde van de dijk, genaamd Vrije Dijk van de Jonkvrouw Polder loopt, terwijl het perceel 189 H van IJzendijke en de daarop staande gebouwen aan Nederland blijven, **tot een weg, die naar het noordwesten gaat, de Grote Jonkvrouw Polder in, welke weg in schuinse richting wordt overgegaan**. Op de westelijke zijde van deze weg, en op de zuidoostelijke hoek van het perceel 190 H van IJzendijke zal een **grenspaal (No. 327)** worden geplaatst. (1230m.)

GP 326 staat waar de Vrije Dijk, samenkomt met de Mollekotweg(N), de Mollekotdijk(B) en Veldzicht.

De grens volgt de noordelijke bermsloot van Veldzicht (links langs de garage). De grens volgt een slinger van het dijklichaam en de sloot en bereikt de Watervlietseweg bij Veldzicht, waar aan weerszijden veel borden staan opgesteld. Hier staat **GP327** aan de overkant van de weg.

§ 4. Van deze grenspaal blijft de grens in de zelfde noordwestelijke richting gaan, ze gaat langs de zuidzijde van de percelen 190, 191 en 192 H van IJzendijke, en, gaat naar het westen, en vervolgens naar het noordwesten, terwijl ze **opnieuw het midden van de Bermsloot volgt**, die aan de noordzijde van de dijk, genaamd Vrije Dijk loopt, scheidt de percelen 221 (bis), 221, 2 en 1 A van Watervliet, van de percelen 203, 204 en 205 H van IJzendijke en komt in **het gehucht Moleken** op de dijk die gelegen is tussen de polders genaamd Grote Jonkvrouw Polder en de Oudemanspolder.

Op deze dijk zal een **grenspaal (No. 328)** worden geplaatst, die het contactpunt van de gemeenten IJzendijke (Nederland), Watervliet en Waterland-Oudeman (België) zal aangeven. (1210m.)

GP 327 staat aan de westzijde van de Watervlietseweg.

Hier vandaan loopt Veldzicht verder aan de noordzijde van de dijk van de Oudemanspolder(B), met even verder de 1^e bocht. Ongeveer 400 meter verder volgt de 2^e bocht.

Tot slot bereikt de grens een weg naar het zuiden, het Meuleken, waar de grens met een bocht, eerst naar het noorden en even verder weer naar het westen, achter een paar boerderijen langs loopt, naar **GP 328**.

ARTIKEL 132.***Grens tussen de gemeenten Waterland-Oudeman (België) en IJzendijke (Nld).***

*§ 1. Van de grenspaal (No. 328), omschreven in het vorige artikel, gaat de grens, na over de hiervoor omschreven dijk gegaan te zijn, in westelijke richting wederom langs **het midden van de bermsloot**, die ten noorden van de dijk (genaamd Vrije Dijk) van de Oudemanspolder loopt, tot aan de samenkomst met de dijk, genoemd **Krakeeldijk**, waar een **grenspaal (No. 329)** zal worden geplaatst op de zuidwest hoek van het perceel 43 H van IJzendijke.*

(1670 m.)

GP 328 staat in het gehucht Moleken, op de kruising met de Kasseiweg(N), waarbij goed te zien is, waarom deze zo heet.

In een rechte lijn van ongeveer 1700 meter, volgt de grens nog steeds de bermsloot langs Veldzicht tot **GP 329**.

§ 2. Van deze grenspaal gaat de grens naar het noordoosten, volgt **het midden van de bermsloot**, die aan de oostzijde van de dijk, genaamd Krakeeldijk, loopt, tot aan het raakpunt met het perceel 30 H van IJzendijke, waar **een hulpsteen** zal worden geplaatst. Vanaf dit punt wordt de grens gevormd door een bijna rechte hoek, richt zich naar het noordwesten **langs de noordelijke zijde van de dijk**, laat aan Nederland de percelen 25 en 24 H van IJzendijke, **herneemt het midden van de bermsloot** die aan de noordzijde van de Krakeelpolder loopt en die hij volgt tot tegenover een in de volgende paragraaf aangeduide sloot. Op dit punt, in de richting van deze sloot, en op de kruin van de dijk zal een **grenspaal (No. 330)** worden geplaatst.

Overeenkomstig artikel 7 van het verdrag van 5 november 1842 behoudt het Koninkrijk der Nederlanden de vrije doorgang over het gehele gebied van de bestaande dijken, vanaf de Vrije straat tot aan het punt, waar de grens van de dijk af gaat, om door de Krakeelpolder te gaan, die alle de naam Vrije Dijk dragen, en waarvan de soevereiniteit aan België blijft.
(250m.)

GP 329 staat op de kruising met de Roovershoek(B) en de Krakeeldijk(N) en volgt deze laatste tot de plaats van GS 329a.

GS 329a staat op een rechte hoek tussen GP 329 en GP 330. Hierna loopt de grens naar de 2° hoek van de Krakeeldijk, waar GP 330 staat.

§ 3. Vanaf de laatste grenspaal gaat de grens **over de dijk van de Krakeelpolder**, in de richting, die loodrecht midden op de dijk staat, om in zuid westelijke richting **door het midden van een sloot** te gaan, die in deze polder de percelen 1 tot 43 A van Waterland-Oudeman scheidt van de percelen 248, 254, 259, 298 tot 301 en 301 I van IJzendijke. Aangekomen aan het perceel 399 I van IJzendijke, gaat de grens, in de zelfde richting en in een rechte lijn verder, **tot een oude grenssteen**, geplaatst op het genoemde perceel. Op dit punt zal **een hulpsteen** worden geplaatst.

Van dit punt gaat de grens naar het zuidoosten, volgt **het midden van een sloot**, die de percelen 402 en 403 I van IJzendijke scheidt van de percelen 62, 63, 70 en 72 A van Waterland-Oudeman, **tot aan het punt, waar de sloot een hoek maakt** in het hierboven genoemde perceel 403 in. Op dit punt zal **een hulpsteen** worden geplaatst.

Van dit punt gaat de grens naar het oosten, daarna naar het zuidoosten, **herneemt het midden van genoemde sloot** en laat aan België de percelen 72, 74 en 82 A van Waterland-Oudeman en aan Nederland het perceel 403 I van IJzendijke, en **komt aan de dijk, die de Krakeelpolder van de Brandkreekpolder scheidt**. Op deze dijk en in richting van de sloot zal een **grenspaal (No. 331)** worden geplaatst. **(1480m.)**

GP 330 staat op de kruin van de dijk van de Krakeelpolder, terwijl de grens in het wegdek te zien is.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat de fundering moet worden hersteld.

De grens volgt een sloot midden door de Krakeelpolder in zuidwestelijke richting, vlak langs een grote schuur, tot waar GS 330a staat.

GS 330a is erg beschadigd.

De grens gaat hier met een haakse hoek naar het zuidoosten tot de plaats van GS 330b.

Op 29-8-1883 is er een PV voor herplaatsing met gedetailleerde kaart.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat van GS 330a de kop afgeslagen is.

Op 30-12-1988 schrijft dhr. P.W.Stuij een brief over de toestand van enkele Zeeuws Vlaamse grenspalen: van GS 330a is de kop afgeslagen.

GS 330b staat tegenover de Lijsensweg, midden in de Krakeelpolder. De steen is aan de kop behoorlijk beschadigd, maar ook gepolijst, waarschijnlijk door vele koeienlijven.

Vervolgens loopt de grens door tot de dijk tussen de Krakeelpolder en de Brandkreekpolder, waar op de kruin **GP 331** staat. Ook hier is de grens in het wegdek te zien.

§ 4. Vandaar volgt de grens - na genoemde dijk te hebben overschreden – in de zelfde richting **het midden van een sloot**, die het perceel 84 A van Waterland-Oudeman scheidt van de percelen 425 en 426 I van IJzendijke, en bereikt het perceel 682 A van Waterland-Oudeman. Op dit punt draait de grens naar het zuidwesten en volgt **het midden van een afwateringskanaal van de Brandkreekpolder**, die het genoemde perceel 682 scheidt van het perceel 428 I van IJzendijke, om te komen aan **de weg van Waterland-Oudeman naar de Jeronimus Polder**. Op deze weg, en op de westelijke hoek van perceel 682 zal een **grenspaal (No. 332)** worden geplaatst. (330m.)

GP 331 staat op de kruin van de dijk tussen de Krakeelpolder en de Brandkreekpolder

Daar vandaan loopt de grens dwars door de Brandkreekpolder, in zuidoostelijke richting verder.

De grens vormt na ca. 300 meter eerst een scherpe hoek naar het westen en volgt net voor GP 332 nog een afwateringskanaaltje.

Tot slot bereikt de grens **GP 332** aan de Nieuwstraat.

§ 5. Van deze grenspaal volgt de grens **in al zijn kronkelingen het midden van het afwateringskanaal**, die in zijn gehele lengte door het midden van de Brandkreekpolder gaat, tot aan **de weg genaamd Plakkebordstraat, waar hij schuin over heen gaat.**

Aan de kant van deze weg, en tegenover de scheiding van de percelen 28 A van Sint Margriete en 333 A van Sint Kruis zal een **grenspaal (No. 333)** worden geplaatst, die aangeeft het contactpunt van de vier gemeenten IJzendijke, Sint Kruis (Nederland), Waterland-Oudeman en Sint Margriete (België).

Drie hulpstenen zullen worden geplaatst, te weten: de eerste op het ontmoetingspunt van het afwateringskanaal met de percelen 293 en 292 B van Waterland-Oudeman; de tweede op een weg, die door de Brandkreekpolder gaat, op de zuidelijke hoek van het perceel 455 I van IJzendijke en de derde op de noordwestelijke hoek van het perceel 3 B van Waterland-Oudeman. Zij zullen de voornaamste hoeken aanduiden, die de grens maakt.

(3810m.)

GP 332 staat aan de Nieuwstraat.

In 1997 wordt in een overzicht van de Grenscommissie gemeld dat GP 332 niet in de grenslijn staat en dus verplaatst moet worden. Ter plekke loopt de grens door het midden van een sloot. Op 24-1-2000 wordt in een brief van de Provincie Zeeland gemeld dat GP 332 scheef staat en bovendien niet in de grenslijn. Het voorstel is om de grenspaal verder in de berm te herplaatsen, om herhaling van beschadiging te voorkomen.

Op 1-6-2000 volgt het Proces Verbaal van herplaatsing, iets meer in noordelijke richting. Coördinaten zijn 29.413,88—368.592,56.

Hierna volgt de grens een afwateringskanaal in westelijke richting door de Brandkreekpolder en maakt een hoek vlak bij de Zeestraat en bij de Vluchtelingenstraat, en loopt door tot de plaats van GS 332a.

GS 332a staat in de Brandkreekpolder, is aan de kop beschadigd en is bedekt met prachtige gele korstmos.

GS 332b staat aan de kruising met de Lijsensweg en heeft een kleine RD-meetbout in de kop, maar de plaats zal niet meer juist zijn!

Van hier gaat de grens met een aantal hoeken door de Brandkreekpolder.

Tegenover de Jeronimusweg wordt de grenssloot geschoond.

Tot slot bereikt de grens de plaats van GS 332c.

GS 332c staat, in twee stukken gebroken, op een stompe hoek aan de noordkant van de Brandkreekpolder. Uiteindelijk bereikt de grens **GP 333**.

ARTIKEL 133.**Grens tussen de gemeenten Sint Margriete (België) en Sint Kruis (Nederland).**

§ 1. Van de laatste grenspaal (No. 333) wordt de grens gevormd door **een afwateringssloot**, die in een bochtige lijn in zijn gehele lengte door de polder, genaamd Brandkreekpolder gaat, tot aan de dijk, die deze polder scheidt van de Passageule Polder.

Op de kruin van deze dijk, en in de richting van genoemde afwateringssloot, zal een **grenspaal (No. 334)** geplaatst worden. en **een hulpsteen** zal worden geplaatst aan de kant van de Platteweg of dijk, daar, waar deze weg door de grens wordt overschreden.

(3740 m.)

GP 333 staat aan Plakkebord, dichtbij de dijk van de Sint Livinuspolder(B).

Daar vandaan blijft de grens de afwateringssloot volgen, dwars door de Brandkreekpolder. Deze sloot komt na een ruime bocht weer bij de zuidzijde van de Brandkreekdijk uit en volgt deze over een lengte van ca. 450 meter en gaat dan weer naar het zuiden.

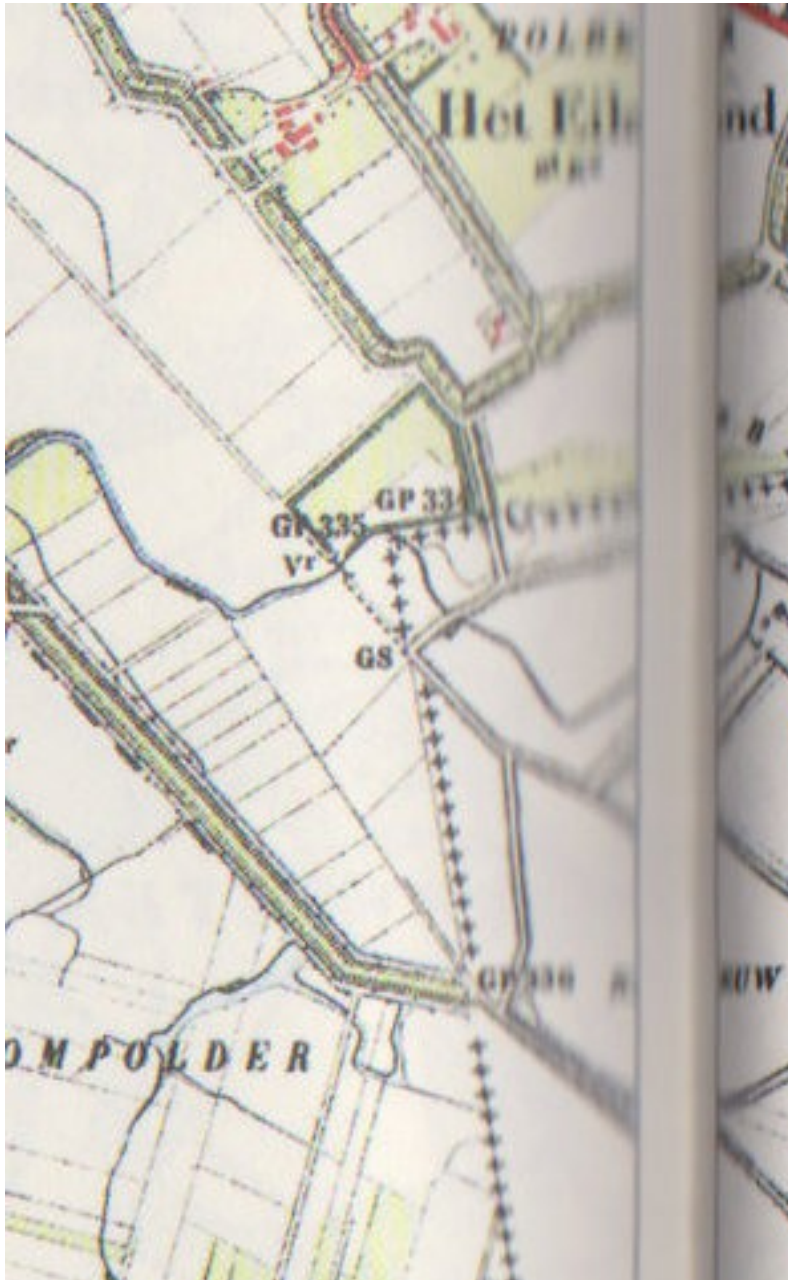
Vlak voor het Eiland loopt de grens vlak langs een boerderij(N) en bereikt de voormalige Plattedijk, nu Eiland genoemd, waar GS 333a staat.

GS 333a staat op kruising met de Plattedijk bij Sint Margriete, waar in België weer een behoorlijk aantal borden staan opgesteld.

Hier vandaan volgt de grens andermaal de uitwateringssloot dwars door de Brandkreekpolder en bereikt bij een 3^e knik weer de Brandkreekdijk.

In het laatste traject van deze afwateringssloot gaat de grens nog door een groot gat, mogelijk ooit veroorzaakt bij een doorbraak en bereikt de dijk tussen de Brandkreekpolder en de Passageulepolder, waar **GP 334** staat.

§ 2. Van de laatste grenspaal gaat de grens, na over de dijk gegaan te zijn, **door een greppel** naar het westen, scheidt de percelen 137 A van Sint Kruis en 41 B van Sint Margriete, **tot aan de ontmoeting met een afwateringssloot** waar op de kant, en op de westelijke hoek van het perceel 41 hierboven genoemd, een **grenspaal (No. 335)** zal worden geplaatst.
(170m.)

GP 334 staat op de dijk tussen de Brandkreekpolder en de Passegeulepolder.

Hier vandaan volgt de grens de afwateringssloot door de Passageulepolder naar het westen, waar we de volgende grenspaal **GP 335** al zien staan.

Op 23-4-1945 is er een PV over de oorlogsschade van GP 333 t/m 352. GP 334 is er zeer slecht aan toe en staat bovendien los.

Op 14-1-1981 is er een PV van de schouwing van GP 334 t/m 352. De toestand van GP 334 lijkt verdacht veel op die van 1945.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 334 zwaar beschadigd is.

In 1987 is er een overzicht van de Gemeente Aardenburg, waarin o.a. de toestand van GP 334 wordt beschreven. Het gat in de paal kan gerepareerd worden door oplassen van een ijzeren plaatje.

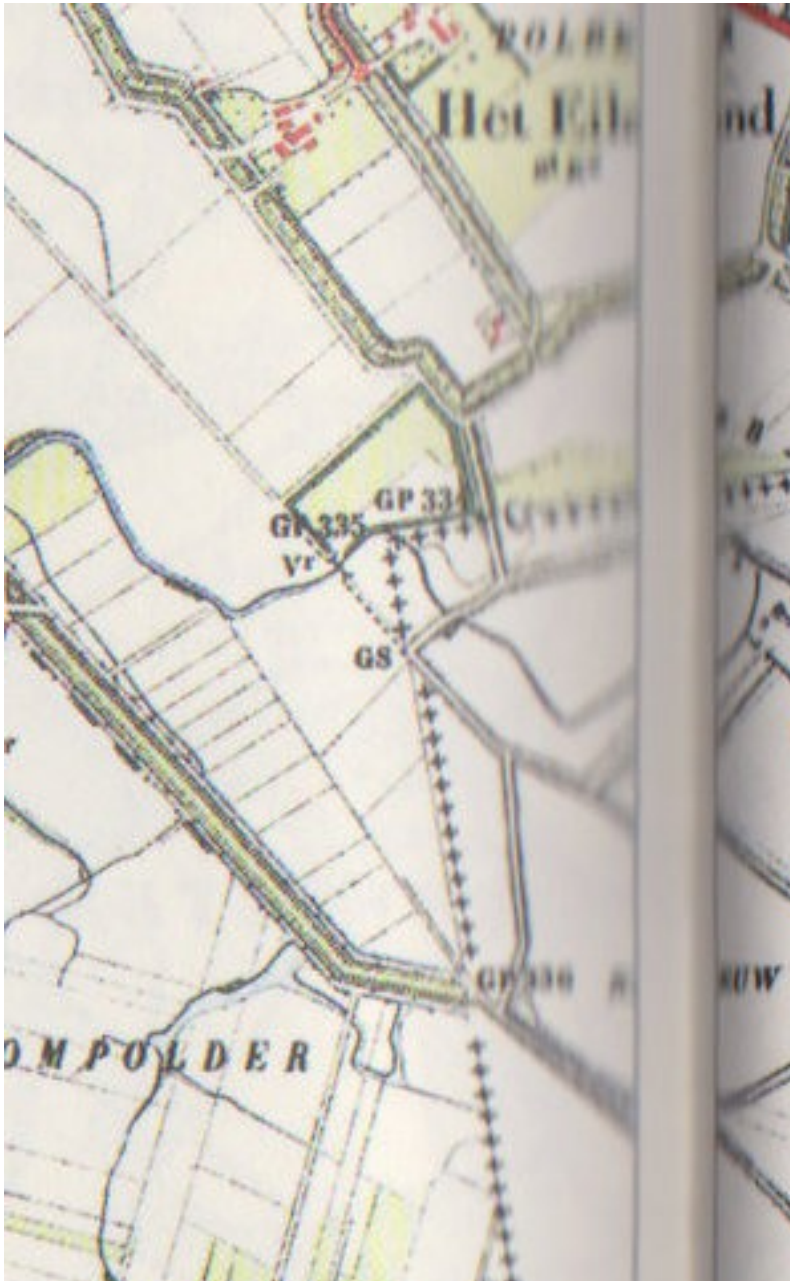
Op 29-5-1989 wordt voorgesteld om de ijzeren reparatieplaten te vervangen de paal weer recht te zetten. Alternatief is het plaatsen van een nieuwe paal.

Op 19-12-1989 gaat er een brief uit van de Commissaris van de Koningin van Zeeland, waarin wordt voorgesteld om 3 nieuwe grenspalen te gieten, te weten 334, 339 en 369.

Op 2-9-1992 volgt een brief over de schenking van 1 van de oude palen aan het gemeentemuseum van Aardenburg.

Bij de schouwing in 1994 wordt gemeld dat de oude GP 334 naar het museum is.

§ 3. Van deze grenspaal wordt de grens gevormd door een zichtbare lijn, die in zuidelijke richting gaat, tot aan de oude dijk, genaamd Graaf Jansdijk, waar hij over gaat om in de zelfde richting een sloot te volgen tot aan de dijk, genaamd Kleine Boomse Dijk, waar op de kruin een **grenspaal (No. 336)** zal worden geplaatst en **een hulpsteen** zal worden geplaatst op de plaats, waar de grens de oude dijk, genaamd Graaf Jansdijk kruist. (760m.)

GP 335 staat op een rechte hoek in de noordoek van de Passegeulepolder. Hier maakt de grens een haakse bocht naar het zuiden, eerst dwars over de camping in rechte lijn doorlopend tot GP 341. De grens verlaat op dit punt de afwateringssloot, die verder loopt in westelijke richting.

Op de zuidwesthoek van de camping bereikt de grens de kruising met de Graaf Jansdijk, waar we de plaats van GS 335a bereiken.

GS 335a staat op de hoek van de Graaf Jansdijk zuidwest van

“De Soetelaer”. Hier vandaan loopt de grens achter een paar huizen aan de Kruispolderstraat door, tussen een paar landbouw percelen naar de Kleine Boomsedijk, waar **GP 336** bovenop staat.

§ 4. Van de laatste grenspaal (No. 336) kruist de grens de genoemde dijk, omgaat verder in een rechte lijn en de zelfde richting en snijdt de dijk, genaamd Sint Pietersdijk, op welke kruin een **grenspaal (No. 337)** zal worden geplaatst. **(610m.)**

GP 336 staat waar de grens de Zeedijk(N) / Hontseindestraat(B) kruist, de dijk van de Kleine Boomspolder.

De paal is ooit gerepareerd, te zien aan een onder geverfde bout en tijdelijk in bezit genomen door een familie slakken. De grens loopt dwars door het bouwland in de richting van de Sint Pietersdijk, waarop **GP 337** staat.

§ 5. Van deze grenspaal gaat de grens in een rechte lijn in de zelfde richting verder, gaat over de wegen genaamd 's-Gravestraat en Roseleurestraat. Aan de kant van de laatste straat, en op de noordoostelijke hoek van het perceel 334 E van Sint Kruis zal een **grenspaal (No. 338)** worden geplaatst en **een hulpsteen** zal worden geplaatst aan de kant van de weg, genaamd 's Gravestraat, op de plaats waar de grens hem kruist. (360m.)

GP 337 staat op de kruin van de Sint Pietersdijk.
De fundering ligt voor een groot gedeelte bloot.

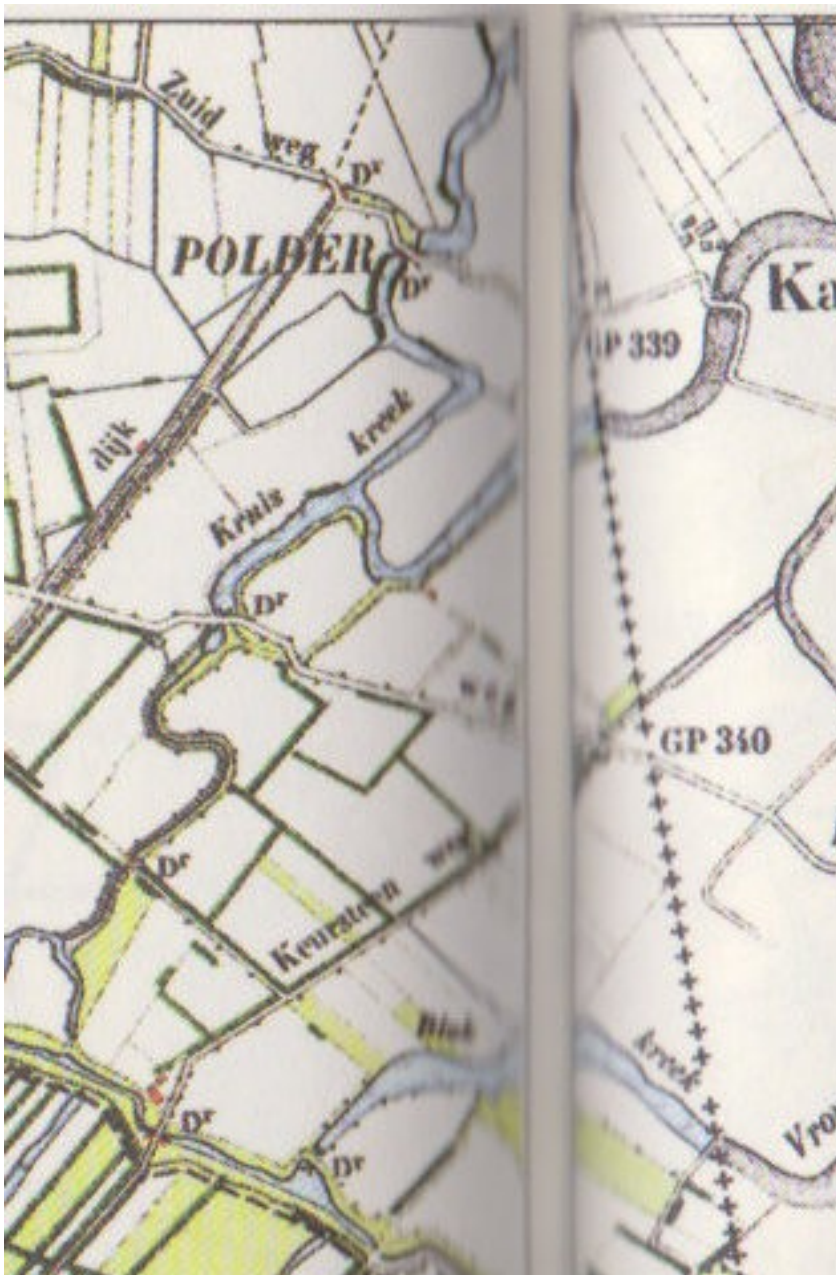

Hier vandaan loopt de grens dwars door het bouwland, ongeveer in de richting van de hoogspanningsmast, waar GS 337a staat.

GS 337a staat waar de grens de Kruispolderstraat bereikt, net voor de plaats van GP 338 aan de voormalige Roselaerestraat.

§ 6. Van de laatste grenspaal (No. 338) gaat de grens in een rechte lijn in de zelfde richting verder, **gaat om het huis van Van Daele, Richard**, waarvan het Nederlandse gedeelte is geregistreerd onder no. 335 E van Sint Kruis en het Belgische gedeelte onder no. 135 bis C van Sint Margriete, door welke omleiding **het huis aan België** komt; gaat over de **Kruiskreek of Hollandsgatkreek en komt aan de weg genaamd Goortweg**, waarop tegenover de zuidoostelijke hoek van het perceel 340 B van Sint Kruis een **grenspaal (No. 339)** zal worden geplaatst. (1010m.)

GP 338 staat op de overgang van de Wilhelminaweg(N) in de Hontseindsestraat(B). Let op de beschadigde "1" van het jaartal.

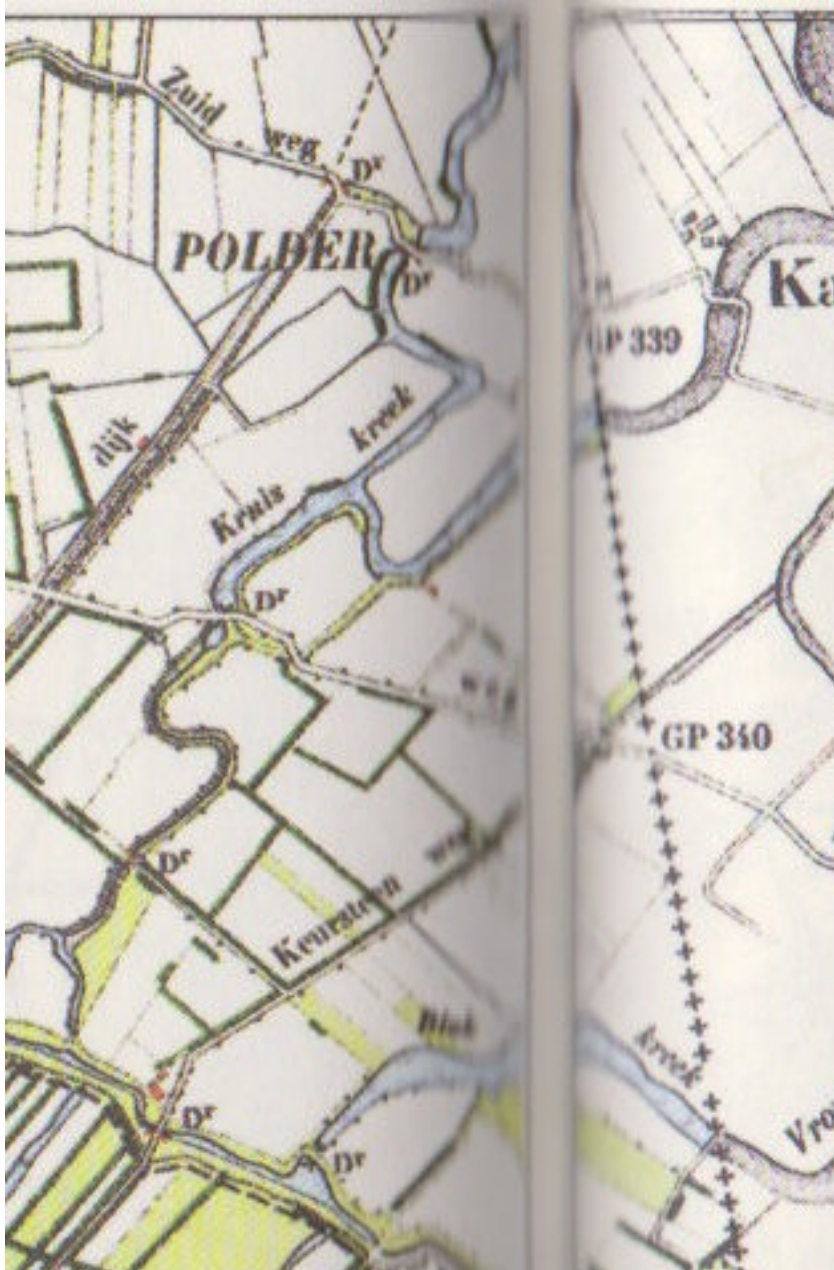

De grens is in het wegdek goed te zien en dichtbij is een mooi boerenerf op Hondseinde, afgezet met muurtjes en grote kastanjabomen.

In de westelijke richting liggen de huizen langs de Wilheminastraat.

De grens gaat verder dwars door het bouwland heen naar **GP 339** aan de voormalige Goortweg, nu Zuidweg genoemd.

§ 7. Van deze grenspaal gaat de grens verder in een rechte lijn in de zelfde richting, gaat **over een kreek en komt aan een weg, genaamd Lageweg** waarop en tegenover de zuidelijke hoek van het perceel 369 E van Sint Kruis een **grenspaal (No. 340)** zal worden geplaatst. (740m.)

GP 339 staat op de kruising met de Zuidweg bij Kattenhoek.

De grens loopt verder dwars door het bouwland, langs het bospuntje in de verte, om dan de plaats van **GP 340** aan de voormalige Lageweg, nu Oostweg genoemd, te bereiken.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 339 zwaar beschadigd is.

Op 14-1-1981 is er een PV van de schouwing van GP 334 t/m 352. Daarin staat o.a. dat GP 339 erg is beschadigd, met verticale barsten en flink gat overdwars.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 339 zwaar beschadigd is.

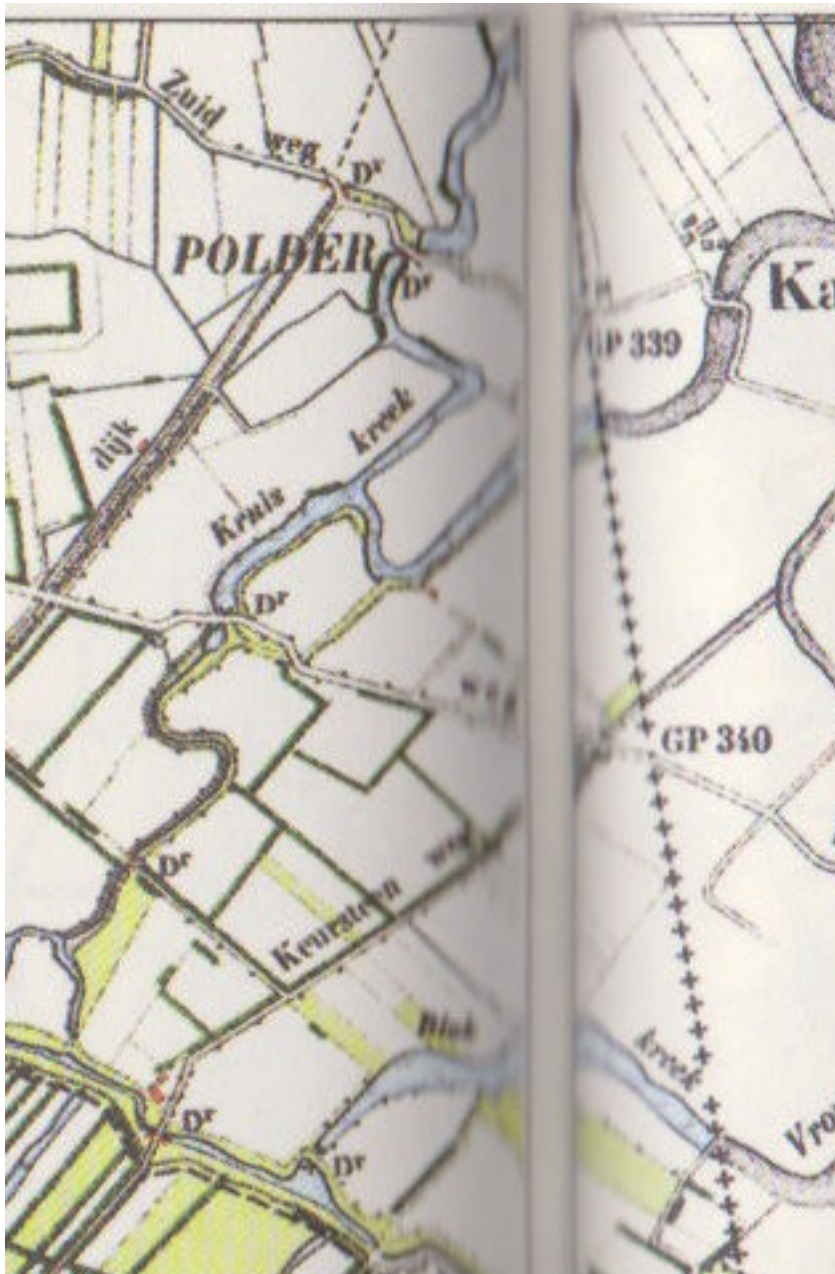
In 1987 is er een overzicht van de Gemeente Aardenburg, waarin o.a. de toestand van GP 334 wordt beschreven. GP 339, staande op de Kattenhoek is zeer zwaar beschadigd, met een verticale barst en gat.

Op 19-12-1989 gaat er een brief uit van de Commissaris van de Koningin van Zeeland, waarin wordt voorgesteld om 3 nieuwe grenspalen te gieten, te weten 334, 339 en 369.

Op 2-9-1992 volgt een brief over de schenking van 1 van de oude palen aan het gemeentemuseum.

Bij de schouwing in 1994 wordt gemeld dat de oude GP 339 naar Sint Laureins is.

§ 8. Vanaf deze grenspaal gaat de grens over genoemde weg in de zelfde richting en steeds in een rechte lijn, **kruist de kreek, genaamd Blokkreek, gaat om het huis van Janssens, Jean, om dit aan België te laten**, waarvan het Nederlandse deel geregistreerd staat onder no. 409 E van Sint Kruis en het Belgische deel 667 bis C van Sint Margriete, en **komt aan de noordelijke zijde van het ontwateringskanaal, genaamd Eeklose Watergang, op welks zijde een grenspaal (No. 341) zal worden geplaatst, die gelijktijdig het contactpunt van de vier gemeenten Sint Margriete, Sint Laureins (België) Sint Kruis, Eede (Nederland) zal aangeven. (1130m.)**

GP 340 staat op kruising met de Oostweg.

Van hieraf loopt de grens dwars door het bouwland naar een loods, waar de grens dwars door heen gaat. Ook een 2^e loods wordt door de grens doorsneden, maar daar trekt de boer zich niets van aan. Het is belangrijker dat de uien er netjes uitzien voor de verkoop. De grens doorsnijdt het erf en gaat vlak langs de oostelijke gevel van een oude boerenschuur in de richting van **GP 341** bij Kantijne.

Grensvaststelling traject van GP 341 tot 352 in het ruilverkavelingsblok van Eede

Op 14-6-1951 wordt door de Minister van Binnenlandse Zaken opdracht gegeven voor de grensvaststelling in het traject van GP 343 tot 344.

Op 27-9-1951 volgen de benoemingen door de Minister van Buitenlandse Zaken van een grenscommissie, die het werk gaat uitvoeren.

Op 4-8-1952 wordt de grensvaststelling aangekondigd over een lengte van ca. 8 km.

In het terrein zijn de oude grensobjecten zoals huizen, schuren, de Graaf Jansdijk en diverse wegen en sloten, niet of zeer moeilijk terug te vinden. Voorgesteld om gezamenlijk het traject opnieuw af te palen en daartoe grondonderzoek te doen naar bv. het vroegere verloop van een sloot of de aanwezigheid van oude fundamenten van huizen en schuren. Er worden 3 deeltrajecten onderzocht:

Deel A: tussen GP 341 en 343 en tussen GP 344 en 346 (grens met Sint Laureins).

Het deeltraject tussen GP 343 en 344 is al in onderzoek.

Deel B: tussen GP 346 en 348 (grens met Maldegem).

Deel C: tussen GP 349 en een plaats 1650 m. noord van GP 351 (grens met Middelburg).

Uitgebreide verslagen van de grenscommissie worden uitgegeven op 10-10-1955 van het traject GP 341 tot 352, uitgezonderd 344/345 en op 31-10-1955 van het traject 344/345.

Op 14-10-1952 gaat er een brief uit van BiZa naar de ambassadeur te Brussel.

Op 4-5-1955 is er een brief van BiZa naar BuZa.

Uitgebreide verslagen van de grenscommissie worden uitgegeven op 10-10-1955 van het traject GP 341 tot 352, uitgezonderd 344/345 en op 31-10-1955 van het traject 344/345.

Op 23-4-1956 brengt de grenscommissie een rapport uit, waarin wordt geconstateerd dat veel grensslotten zijn verdwenen, huizen en schuren zijn afgebroken of verbouwd, hagen zijn gesloopt of op/naast de grens zijn geplant. Voorgesteld wordt om op elk knikpunt in de grens een grenssteen te plaatsen.

Op 17-7-1963 is uiteindelijk overeenstemming bereikt via beide ambassades.

Op 27-10-1964 komt het voorstel van de commissie, vanwege de hoge kosten, geen arduinen maar betonnen stenen te laten maken.

Op 18-3-1965 vindt de inschrijving plaats voor de levering van

36 grensstenen van het klassieke model II,
 14 grensstenen van model III 50x50x50 en
 3 stuks van model IV 50x50x25, beide laatste modellen voor plaatsing met de
 "hele of halve" bovenzijde op maaiveldniveau, alle uitgevoerd in beton.
 Dan volgt het bestek en voorwaarden voor het leveren en (ver)plaatsen van alle betrokken
 grenspalen:

Maken van fundamenteën voor 7 gietijzeren grenspalen van model I.
 Verplaatsen van deze 7 gietijzeren grenspalen en een arduinen grenssteen.
 Plaatsen van alle genoemde hulpgrenspalen.

Totaal waren er slechts 2 inschrijvers en werd het werk uiteindelijk gegund aan fa. Van
 Hoorick & Zn te Heille voor de som van fl. 8668,-.

Op 27-1-1966 wordt in een Proces Verbaal vastgelegd, dat
 7 grenspalen 342, 344, 345, 346, 347, 351 en 352 zijn verplaatst,
 1 arduinen grenssteen 342a aan de Sara Beitsweg is verplaatst,
 36 betonnen grensstenen model II zijn geplaatst op hoekpunten,
 14 betonnen grensstenen model III zijn geplaatst, waarvan
 4 st. in het traject 342/343, 5 st. 343/344, 2 st. 345/346 en 3 st. 349/350,
 3 betonnen grensstenen model IV zijn geplaatst, waarvan
 2 st. in het traject 342/343 en 1 st. 345/346.

in tabel aantal gevonden grenspalen/stenenmateriaalgietijzerarduinenbetonnenbetonnen
 gevondenmodelklassiekklassiekklassiek50x50x5025x50x50 trajectIIIIIIIIIV 341/3421 6 342/34311
 3+(1)2 342d343/3441 70+(5) 343
 h/i/j/k/l 344/3451 5 345/3461 421 346/347112 347/3481 1 348/3491 349/3501261+(2) 349
 h/i/j 350/3511 1 totaal1043263 weg 8 genoemd10432143P.V. 1966

ARTIKEL 134.***Grens tussen de gemeenten Sint Laureins (België) en Eede (Nederland).***

§ 1. Van de laatste grenspaal (No. 341) gaat de grens, in het verlengde van de eerder aangeduide richting, over het afwateringskanaal, genaamd Eeklose Watergang, gaat daarna eerst naar het zuidwesten en even daarna naar het westen, hij volgt het midden van een sloot die langs de zuidzijde van de oude dijk, genaamd Zidelings of Graaf Jansdijk (dijk van Graaf Jan) loopt, tot aan de weg, genaamd Moershoofdeweg of Doornstraatje, aan welks zijkant en op de noordwest hoek van het perceel 549 A van Sint Laureins een grenspaal (No. 342) zal worden geplaatst. (940 m.)

In dit traject zijn 6 betonnen stenen model II geplaatst.

GP 341 staat op kruising met de Eeklose Watergang, die op dit stukje niet meer te zien is. Hier is tussen de houtblokken GS 341a te zien.

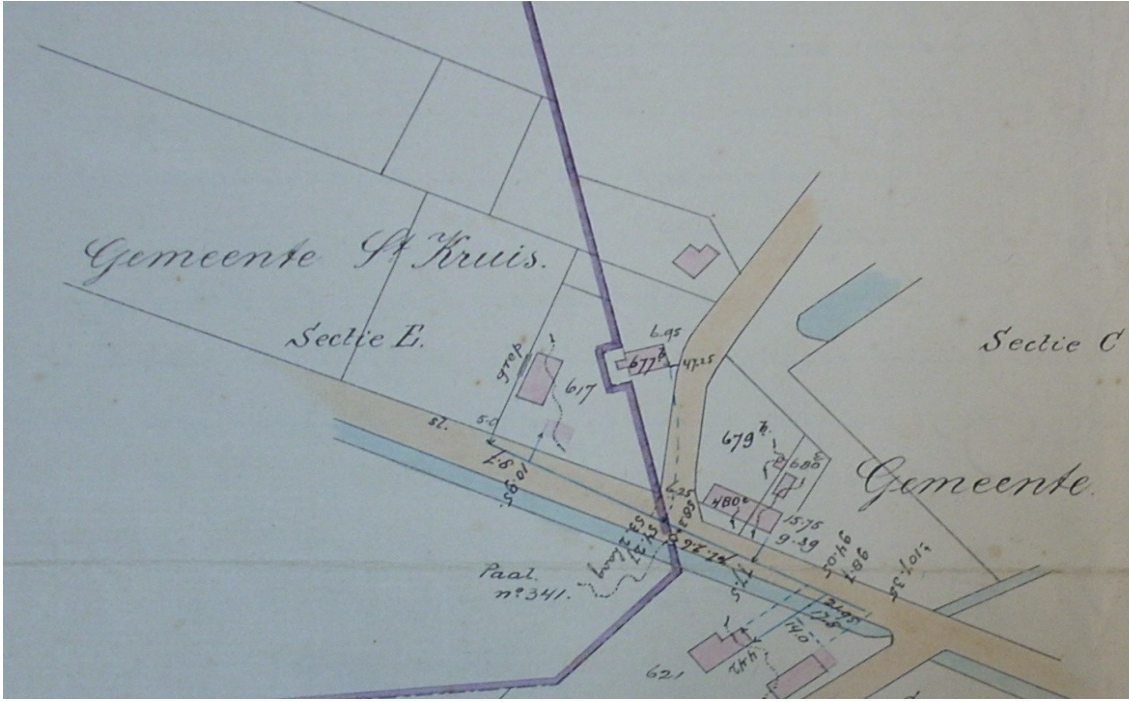
GS 341a staat vlakbij een hooischudder, op een afstand van 11,46 meter, op de 1^e knik in de grens.

GS 341b staat op een afstand van 46,31 meter, op de 2^e knik in de grens, waar vandaan de grens de zuidzijde van de bijna volledig uitgeploegde Graaf Jansdijk volgt naar het westen. Vanaf deze paal loopt de grens in een vrijwel rechte lijn in westelijke richting tot GP 351.

GS 341c ligt in de slootkant aan de zuidzijde van de Graaf Jansdijk.

GS 341d/e/f staan vlak bij elkaar, waar de grens 2 heel lichte knikjes maakt. GS 341e staat op een afstand van 15,60 meter en GS 341f op 6,52 meter.

De grens volgt weer de rechte lijn tot we GP 342 bereiken.

§ 2. Van daar volgt de grens, na genoemde weg overgegaan te zijn, in een rechte lijn de loop van een oude sloot van de genoemde dijk, die nu zwaar beschadigd is; gaat over de verhoging van de molen van Moershoofde, die aan België blijft; gaat langs de huizen 512 en 511 A van Sint Laureins en gaat schuins over de weg, genaamd Brierversweg, waar aan de zijkant en op de noordoostelijke hoek van het perceel 495 A van Sint Laureins een grenspaal (No. 343) zal worden geplaatst.

Een hulpsteen zal worden geplaatst in de richting van de lijn bij de molen van Moershoven op de Sara Beytsweg, die op deze molen uitkomt. (420m.)

In dit traject zijn 4 betonnen stenen model III (waarvan 1 niet gevonden is) en 2 betonnen stenen model IV geplaatst.

GP 342 staat op kruising Graaf Jansdijk met Moershoofdeweg of Doornstraatje.

Dichtbij op Nederlands grondgebied zit een kadaster peilsteen in de berm. Deze steen heeft een koperen stift die de exacte ingemeten coördinaten aangeeft, opgenomen in het netwerk van de Rijks Driehoeksmeting "RD".

Nummer 549313 (15), actief Naam Steen R.D. Grenspaal 343RD coördinaten 24266, 363479 Omschrijving Bronzen kernnetbout in de steen R.D. 0.0 m b.b.g.

Identiek aan peilmerk 054A0132.

Van hier loopt de grens eerst over een rommelig braakliggend terreintje naar een boerenhof met koeienstallen naar de 1^e halve grenssteen.

GS 342a is de 1e halve hulpsteen tegen de noordoosthoek van een bijgebouw. De grens loopt verder dwars over het erf naar een 2^e bijgebouwtje, staande achter de muur.

GS 342b is de 2^e halve hulpsteen op ca. 2 meter afstand vanaf de zuidwesthoek van het 2^e bijgebouwtje, tussen de struiken verborgen.

GS 342c staat tegen een schuur te Moershoofde. Dit is de originele arduinen grenssteen aan de Sara Beitsweg. De grens is in het wegdek aangegeven.

GS 342d, de eerste van een reeks van 4 betonnen stenen, was niet meer te vinden. Waarschijnlijk staat de uitbouw van het hierna volgende huis op deze plek.

GS 342d/e/f/g, vlak achter het huis “de Kroonhof” aan de Brieversweg nr.65, zitten direct achter de heg in de achtertuin 2 bijzondere exemplaren, de 3^e aan de westzijde van het huis in het tuinpad.

Vervolgens loopt de grens schuin over de Brieversweg, naar de plaats van **GP 343**.

§ 3. Van de laatste grenspaal (No. 343) gaat de grens, na de percelen 495 A van Sint Laureins en 234 C van Eede gescheiden te hebben, in de zelfde richting **door het midden van een sloot, die langs de zuidzijde van een voetpad gaat, simpele rest van de oude dijk, genaamd Graaf Jansdijk** welke sloot hij volgt in een rechte lijn tot aan het perceel 457 A van Sint Laureins; hij volgt de noordelijke zijde van dit perceel; gaat vervolgens ten noorden om het huis 456 A van Sint Laureins, genaamd **De Nieuwe Vuilpannen**, om het geheel aan België te laten. Een **grenspaal (No. 344)** zal worden geplaatst op de weg, genaamd **Vuilpanstraat of Cocksweg, tegen de westelijke muur van genoemd huis, op het punt, waar de grens zijn oude richting herneemt. (1010m.)**

In dit traject zijn 7 betonnen stenen model II en 5 model III geplaatst, waarvan de 5 laatste geen van alle zijn gevonden.

GP 343 staat na kruising met de Brieversweg bij Moershoofde.

We kijken hier terug op het huis waar de 3 betonnen hulpstenen in de tuin staan. Hiervandaan loopt de grens dwars door een kleine wei naar de scheiding tussen een veld met prei en enkele betonnen bouwsels, waar een eerste grenspaal is te zien.

Vlak achter de bouwsels volgt de grens een ondiepe greppel en bereikt GS 343a.

GS 343a staat achter een bouwvallig arbeidershuisje.

GS 343b staat meter verder, waarna de grens de greppel blijft volgen langs een raster tot we GS 343c bereiken.

GS 343c staat op meter afstand van GS 343b.

De grens volgt de greppel voortdurend in rechte lijn naar het westen, waarbij we een kadasterpaaltje tegenkomen op ca. 1 meter uit de grens.

GS 343d staat weer op ca. meter afstand vanaf GS 343c.

GS 343e staat weer op ca. meter afstand vanaf GS 343d.

GS 343f/g staan op een kleine zigzaglijn, op 2,94 meter afstand van elkaar, vlak voor GP 344.

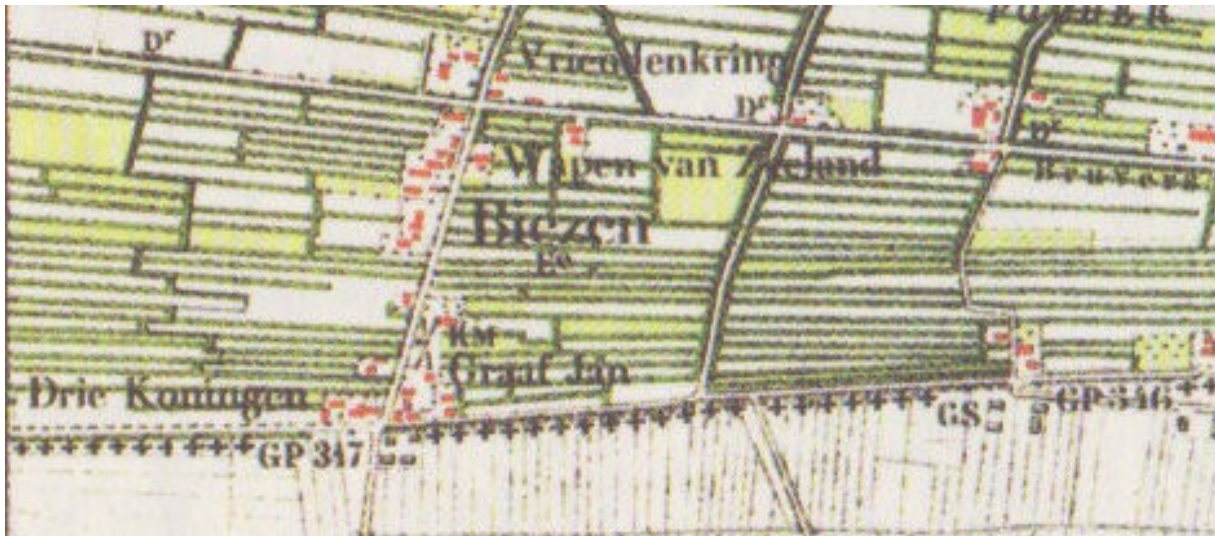
Vervolgens bereiken we een boeren erf, waar de grenslijn een paar hoeken maakt. Hier ligt tussen de laatst genoemde grensstenen en GP 344 nog een stukje grond van 25x5 meter, dat bij België hoort. Vanaf het prikkeldraad tot ongeveer bij de giertank, vanaf de hekpaal tot aan de haag. Ook daar heeft ooit bebouwing gestaan. Bij de eigenaar van de grond was niets bekend over stenen.

Aan het einde van de haag bereiken we **GP 344**, waar je de grens mooi in het wegdek kunt zien.

§ 4. Van dit punt gaat de grens, na genoemde weg overgegaan te zijn, in de zelfde richting van de lijn, zoals hiervoor omschreven, gaat **langs de noordelijke zijde van het huis genaamd Oude Vuilpannen met zijn bebouwde aanhorigheden 112 en 111 A van Sint Laureins en vervolgt in een rechte lijn tot aan de scheiding van de percelen 59 A van Sint Laureins en 514 C van Eede. Op de noordwestelijke hoek van het perceel 59 zal een **grenspaal (No. 345) worden geplaatst. (880m.)****

In dit traject zijn 5 betonnen stenen model II geplaatst.

GP 344 staat aan de Vuilpanstraat.

Aan de overkant van de weg loopt de grens achter het schuurtje door, naar een heel klein grenshoekje, waar 2 grensstenen op ca. 3 meter van elkaar afstaan.

GS'n 344a/b staan even ten westen van GP 344. Hier vandaan volgt de grens weer een raster tot een rijtje huisjes, waar de grens verder achter langs loopt.

GS 344c staat ca. 100 meter naar het westen.

GS 344d staat ca. 200 meter verder naar het westen.

Hier vandaan volgt de grens een raster tussen bouwland en een bosje tot de plaats van GP 345, vlak voor een boerenerf.

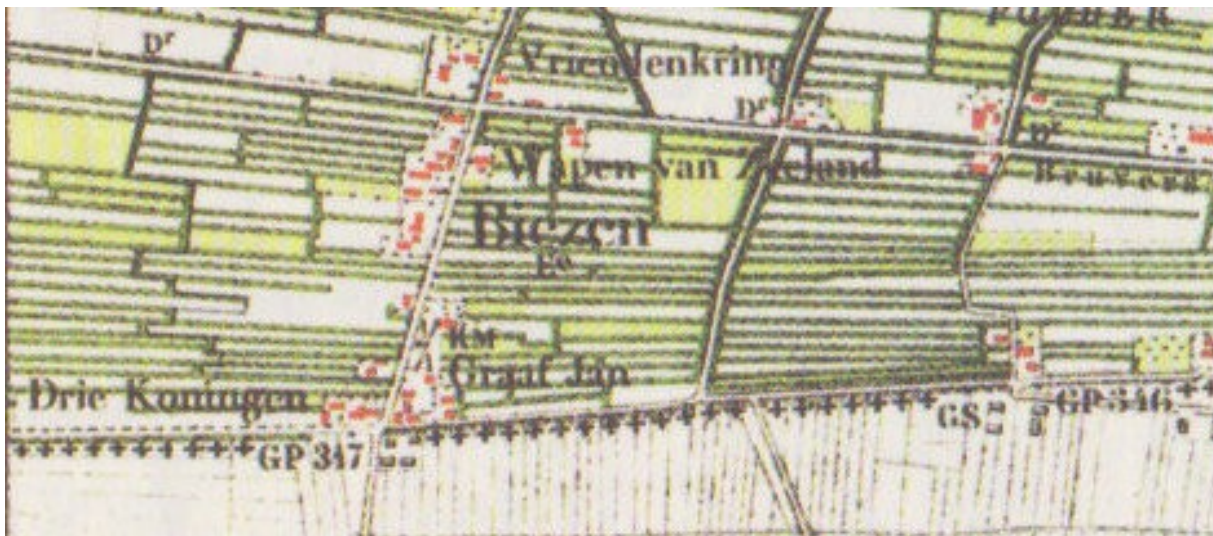
Dit traject nakijken, foto's, kaart

34422836.47363332.240.184.74**4.74**34401*22775.18363327.1861.295.06**61.50**34402*22773.9036332
4.491.282.69**2.98**3440322688.10363317.5285.806.97**86.08**3440422680.86363317.407.240.127.**24**344
05*22495.59363304.90185.2712.50**185.69**34406*22340.02363293.73155.5711.17**155.97**34522210.38
363283.99129.649.74**130.01**

§ 5. Van dit punt gaat de grens over een weg: genaamd Landstraat, hij omlijnt de noordzijde van een gebouwde aanhorigheid van het huis 57 A van Sint Laureins en gaat langs het perceel 511 C van Eede en komt aan de zuidoostelijke hoek van het perceel 510 in de zelfde wijk en gemeente. Van dit punt gaat de grens in de zelfde richting en door het midden van de sloot verder, gaat langs de zuidelijke zijde van een voetpad, genaamd Graaf Jansdijk, tot aan het contactpunt van de gemeenten Sint Laureins, Maldegem (België) en Eede (Nederland), waar op de noordwestelijke hoek van het perceel 1 A van Sint Laureins een grenspaal (No. 346) zal worden geplaatst. (470m.)

In dit traject zijn 4 betonnen stenen model II geplaatst, 2 model III en 1 model IV.

GP 345 staat ten noorden van Oosthoek(B), samen met GS 345a.

GS 345a staat vlak na GP 345, op een afstand van 5,49 meter.

Tussen GS 345a en de houtwal, zit een hulpsteen GS 345b onder de weg over het erf, in de bocht.

GS 345b zit onder de weg op een afstand van 6,47 meter. De weg loopt daarna naar het westen over het erf tot een volgende bocht, waar nog een grenssteen onder de weg zit.

GS 345c zit waar de grens een haakse hoek, op een afstand van 44,93 meter.

GS 345d, een halve betonnen steen zit naast de linkerpaal van het hek, op een afstand van 7,26 meter. De grens maakt hier een haakse hoek naar het westen en loopt in rechte lijn naar het westen, achter een rij huisjes langs en komt bij de plaats van GS 345e.

GS 345e staat achter een huisje in de ligusterhaag. Hier vinden we nog een typisch Belgisch betonnen hekwerk, waarna we GS 345f bereiken.

GS 345f staat op de hoek van een laurierhaag, waar vandaan de grens dwars door een maisveld loopt.

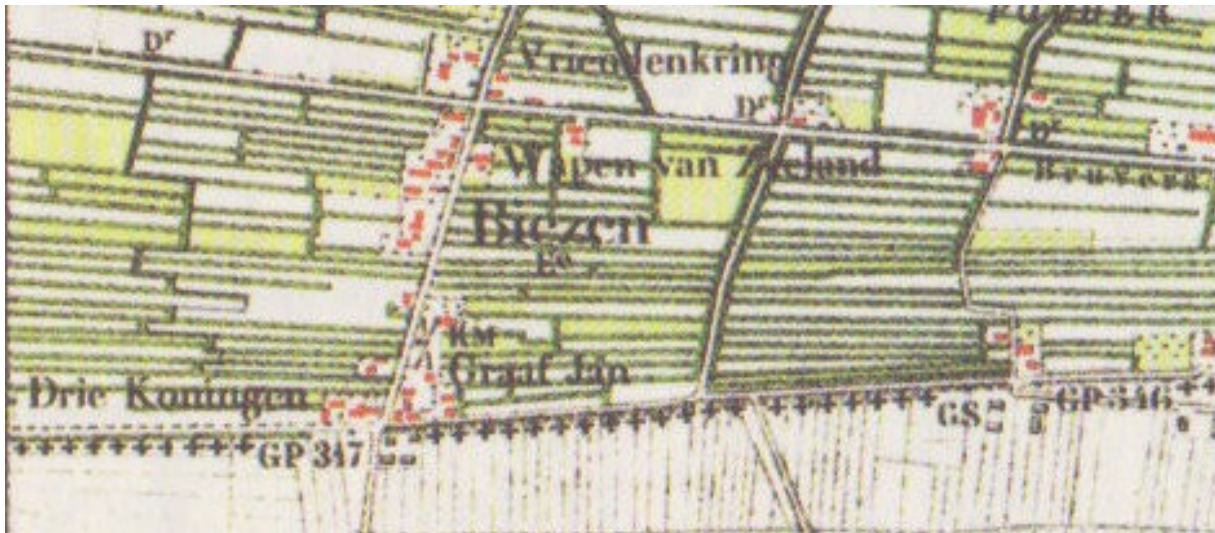
GS 345g staat precies in de rij mais op de grenslijn vanaf de voorgaande grenssteen. Daarna loopt de grens langs een bosje, waarna we langs een raster, de plaats van GP 346 bereiken.

ARTIKEL 135.***Grens tussen de gemeenten Maldegem (België) en Eede (Nederland).***

§ 1. Van de laatste grenspaal (No. 346) en na langs de noordelijke zijde van perceel 474 A van Maldegem gegaan te zijn, komt de grens aan een weg, genaamd **Vlotweg**; volgt het midden van een sloot, die langs de noord zijde van deze weg, die aan België blijft, loopt, gaat over de weg, genaamd de **Lievestraat** en bereikt de **Biezenstraat**, op de zijde waarvan en op de zuidwest hoek van het perceel 604 D van Eede een **grenspaal (No. 347)** zal worden geplaatst. **Een hulpsteen** zal worden geplaatst op het ontmoetingspunt van het voetpad genaamd **Graaf Jansdijk** met de **Vlotweg**. **(1020 m.)**

In dit traject zijn 2 betonnen stenen model II geplaatst.

GP 346 staat 100 meter voor de kruising met de Vlotweg, net voor een boerenerf, waar de grens dwars overheen gaat.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 346 door de oorlog zwaar beschadigd is.

De grens loopt over het erf, schuin naar de Vlotweg, waar de grenssteen 346a gevonden wordt.

GS 346a is een originele arduinen grenssteen en staat aan de noordzijde van de Vlotweg. De steen staat erg diep in de berm. Door een lichte bocht in de Vlotweg ter plaatse van GS 346a, volgt de grens nu verder de noordzijde van de weg en komt bij GS 346b.

GS 346b is weer een betonnen grenssteen, aan de noordzijde van de weg. Hier is pas geploegd en er zijn prachtige wielsporen te zien. De grens volgt de noordzijde van de Vlotweg, die overgaat in een grasbaan, waar GS 346c staat.

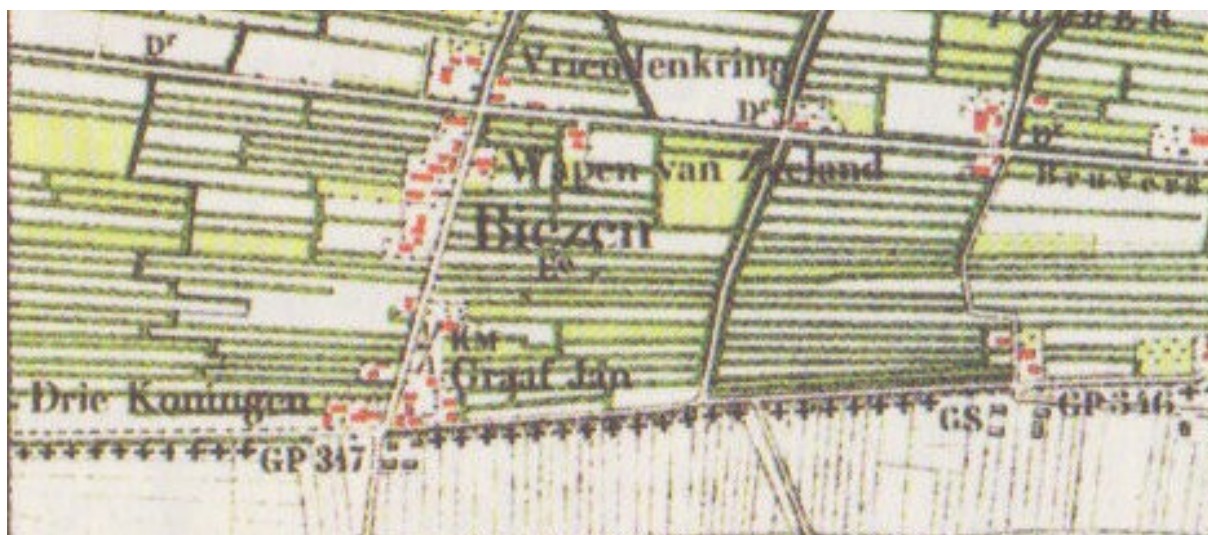
GS 346c staat aan de noordzijde van deze landweg, waarna de grens verder loopt langs de noordzijde van de landweg, tot de kruising met de voormalige Lievestraat. De grens blijft nog enkele meters verder gaan tot GS 346d.

GS 346d staat op enkele meters voor **GP 347**.

§ 2. Na genoemde weg te zijn overgegaan, volgt de grens in een rechte lijn **het midden van een sloot**, die langs de zuidelijke zijde van de weg, genaamd Vlotweg loopt tot aan het raakpunt met de **verharde weg van Maldegem, naar Breskens**, waar een **grenspaal (No. 348)** zal worden geplaatst. **(840m.)**

In dit traject is 1 betonnen steen model II geplaatst.

GP 347 staat op kruising met de Biezenstraat, waar vlak achter de auto GS 347a al te zien is.

GS 347a staat op een afstand van 15,74 meter na GP 347. In feite duiden de 3 grenstekens een knik in de grens aan bij het kruispunt van de Graaf Jansdijk met de Biezenstraat.

De grens volgt de sloot aan de zuidzijde van de vrijwel vervallen landweg, onderbroken door een boerenerf.

Vlak voor de provinciale weg loopt de grens nog langs een boerenerf, waar een enorme verzameling dakpannen is te vinden.

Langs de grenssloot bereiken we dan de plaats van **GP 348**.

§ 3. Van deze grenspaal gaat de grens **schuins over deze verharde weg** om zijn richting door **het midden van genoemde sloot** te hernemen, eerst naar het westen, vervolgens naar het noorden en opnieuw naar het westen **tot aan de huizen**, gelegen op de percelen 144 en 143 A van **Maldegem**, waarvan hij de noordelijke zijde volgt, tot aan het punt, waar hij aan de **rivier van Eede** komt, waar zich in het midden het contactpunt van de gemeenten Maldegem, Middelburg (België) en Eede (Nederland) bevindt. Tegenover dit punt, en op de rechter oever van genoemde rivier zal een **grenspaal (No. 349)** worden geplaatst. (540m.)

GP 348 staat op de kruising met de voormalige weg van Maldegem naar Breskens. De grenspaal staat in een enorme voet van beton met stoepbanden erom. In België staat het “Eerste Huis”, terwijl in het wegdek de grens is te zien.

Grenspaal 348, de historische grenspaal in Eede.

Uit een overzicht van de Gemeente Aardenburg, waarin o.a. de toestand van GP 348 wordt beschreven blijkt dat deze paal bijna volledig is vernield, met een verticale barst van 3 cm breed, en een horizontale barst.

Op 14-6-1982 gaat er een brief van de Commissaris van de Koningin van Zeeland naar de Gouverneur van Oost Vlaanderen, met een reactie op het schouwingsrapport van 14-1-1981, waarin wordt vermeld dat GP 348 bijna volledig is vernield. Intussen was de paal op 4-4-1981 nogmaals aangereden.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 348 zwaar beschadigd is.

Op 1-6-1988 gaat er een brief van de burgemeester van Aardenburg naar Commissaris van de Koningin van Zeeland met het verzoek tot vervanging van de historische GP 348.

Immers had Koningin Wilhelmina op 13-3-1945 hier de eerste voet in Nederland gezet.

15-6-1988 wordt in de vergadering van de Grenscommissie besloten voor GP 348, die zwaar verminkt is, een nieuwe paal te maken.

Op 18-7-1988 is er een voorstel van de CvdK om voorlopig een bordje te plaatsen met de tekst: “grenspaal 348 is tijdelijk verwijderd in verband met herstelwerkzaamheden”.

De restanten van de oude paal zouden moeten worden verwijderd en tijdelijk opgeslagen in Rieme(B). Een onderzoek wordt ingesteld of GP 309 of 310 kan worden omgenummerd.

Op 30-8-1988 komt goedkeuring binnen van de Gouverneur van Oost Vlaanderen.

Op 29-11-1988 wordt in de vergadering van de Grenscommissie voorgesteld GP 310 om te nummeren naar GP 348, voorstel herplaatsing april 1989.

Op 13-3-1989 wordt GP 348 herplaatst, waarvoor GP 310 is omgenummerd.

Coördinaten zijn 29.638,64—363.154,47.

De oude GP 348 gaat naar het oorlogsmuseum “Switchback” in Oostburg, samen met een 2^e paal (welke?), die aan het begin van het nieuwe seizoen 2007 geplaatst zullen worden.

In het Zeeuws Tijdschrift jaargang 39-nr.2 (1989) wordt een artikel geplaatst.

Ook in Geodesia nr.89-4 wordt bericht van de plaatsing.

Hier vandaan volgt de grens een sloot, eerst naar het westen, dan met een bocht naar het noorden en weer naar het westen.

Vervolgens bereikt de grens een huis, waarvan de noordzijde wordt gevolgd tot de plaats van **GP 349**.

Historische grenspaal bij museum door Frank Gijzel

Donderdag 2 november 2006 - OOSTBURG – Grenspaal 348, die de grens markeerde op het moment dat koningin Wilhelmina op 13 maart 1945 na vijf jaar ballingschap voet op Nederlandse bodem zette in Eede, krijgt een plaatsje bij het oorlogsmuseum Switchback in

Oostburg.

Adriaansen van oorlogsmuseum Switchback in Oostburg bij de historische grenspaal uit Eede.

FOTO PETER NICOLAI

De historische grenspaal werd in 1992 ernstig beschadigd bij een ongeval en vervangen door een nieuwe. Vanaf die tijd stond de grensmarkering in het depot van de gemeente. Volgens Arco Willeboordse, ambtenaar cultuur van de gemeente Sluis, zit er een bijzonder verhaal achter de grenspaal. Bij de bewuste paal werd de bekende meelstreep als grensmarkering bij de komst van de koningin in Nederland getrokken. Vorig jaar was dat zestig jaar geleden. Dit feit werd toen op grootse wijze gevierd in Eede.

Op 13 maart 1945 reed de koningin vanuit Brussel naar Eede, stapte daar middenin de puinhopen van het totaal verwoeste dorp uit de gepantserde wagen om te voet de grens te passeren. Het tafereel vond plaats bij het café van August de Geeter vlakbij grenspaal 348. Dezelfde dag maakte ze een rondreis door de streek en zag hoe erg die onder de oorlog te lijden had gehad. Het was zowel voor Wilhelmina als voor de West-Zeeuws-Vlamingen een dag vol emoties en symboliek. Voor de bewoners van de streek was het alsof de oorlog, onvrijheid en ellende pas met het weerzien van hun koningin afgelopen waren.

Conservator Erik Adriaansen van het oorlogsmuseum Switchback kwam bij toeval bij de zwaar beschadigde en onthoofde grenspaal terecht bij een bezoek aan het gemeentedeptot in Aardenburg. „Ik ben altijd op zoek naar bijzondere voorwerpen voor mijn museum. Mijn voorkeur gaat daarbij uit naar materiaal uit de streek dat in de oorlog een bepaalde functie heeft gehad. Aan deze grenspaal zit een toch wel bijzonder verhaal en daarom wilde ik hem

graag in mijn collectie erbij hebben. “ Adriaansen wil de aanwinst een vast plekje geven voor de ingang van het museum naast het snelvuurkanon van het wrak van het transportschip Maisonneuve dat op 15 december voor de kust van Cadzand-Bad zonk tijdens een reis van New York naar Antwerpen. Het museum Switchback is zaterdag en zondag van 10 tot 17 uur geopend ter gelegenheid van de herdenkingsplechtigheden en de Canadese bevrijdingsmars van Hoofdplaat naar Knokke.

ARTIKEL 136.**Grens tussen de gemeenten Middelburg (België) en Eede (Nederland).**

§ 1. Vanaf het in het vorige artikel omschreven punt blijft de grens de westelijke richting aanhouden, gaat over de rivier van Eede en over de weg van Aardenburg; gaat om het huis 427 A van Eede, om het aan Nederland te laten; daarna volgt hij de sloot, die de percelen 734, 735 en 665 B van Middelburg scheidt van de percelen 427, 424 en 371 A van Eede; gaat over een afwateringssloot, en gaat in een rechte lijn en in de zelfde richting verder, terwijl hij om het huis van Versneck, Jacob (661), dat aan België blijft, gaat, en de percelen 663, 662, 660, 656, 655, 654, 653, 652, 651 en 648 B van Middelburg scheidt van de percelen 360, 359, 233, 232, 231, 230, 229 en 227 A van Eede. Ten noorden van het hierboven genoemde perceel 648, waar de grens een hoek in België vormt, zal een **grenspaal (No. 350)** worden geplaatst, en **twee hulpstenen** zullen worden geplaatst: een op de noord oostelijke hoek van het perceel 663, de andere op de weg, die langs het huis 661 gaat.

(720 m.)

In dit traject zijn 6 betonnen stenen model II en 3 model III geplaatst.

GP 349 staat in Eede op de overgang van de Fortuinstraat(B) in de Scheidingstraat(N), pal tegen de gevel van een huis in België.

Aan de overkant, rechts naast het huis, staan 4 grensstenen waarvan de 1^e nog net zichtbaar is.

GS 349a/b/c/d staan vlak bij elkaar, aan weerszijden van een afgebroken huis van Nederland.

GS 349e staat 50 meter verder in de 1e flauwe knik in de grens.

GS 349f staat weer 50 meter verder in de 2e flauwe knik in de grens. Hierna volgt de grens een grensslootje tot de plaats waar **GS 349g** staat.

GS 349g is een originele arduinen grenssteen vlak voor de boerderij op de grens, waar de grens vroeger rond een afgebroken huis liep.

GS 349h/i op het boerenerf aan de Nieuweweg, op een afstand van 4,15 meter van elkaar, zijn momenteel onder de troep niet meer terug te vinden.

GS 349j staat 11,31 meter naar het westen, op het boerenerf aan de Nieuweweg.

GS 349k, een originele arduinen grenssteen staat op een afstand van 12,21 meter naar het westen, diep in de berm aan de Nieuweweg.

Van hier gaat de grens in rechte lijn verder naar het westen langs een greppel, tot de plaats van **GP 350**.

§ 2. Van de laatste grenspaal gaat de grens schuins naar het zuid westen, scheidt eerst het perceel 227 A van Eede van het perceel 648 B van Middelburg; gaat **over een afwateringssloot**; gaat daarna **over een oude dijk** en scheidt de percelen 646, 642, 641, 640, 639, 638, 637 en 636 B van Middelburg, van de percelen 224, 223, 222, 217 en 216 A van Eede, en komt aan **de waterloop genaamd de Molenkreek**.

Op het punt waar de grens aan de Molenkreek komt zal een **grenspaal (No. 351)** worden geplaatst, op de zuidelijke hoek van het perceel 216 A van Eede. (370m.)

In dit traject is 1 betonnen steen model II geplaatst.

GP 350 staat op een stompe hoek in de grens, op een schijnbaar strookje niemandsland door de dubbele afrastering.

GS 350a is een betonnen exemplaar en staat ca. 250 meter voor GP 351. Hierna volgt de grens een ondiepe greppel tot de plaats van **GP 351**.

§ 3. Van dit punt draait de grens naar het noorden, volgt **het midden van de kreek**, die hiervoor vermeld werd, tot het einde, waar een **grenspaal (No. 352)** zal worden geplaatst op de Heilleschedijk, vlak bij het dorp Middelburg. (1750m.)

In dit traject zijn 6 betonnen stenen model II geplaatst.

GP 351 staat waar de grens de Molenkreek bereikt.

Hiervandaan volgt de grens deze kreek in noordwestelijke richting tot een stuwteje. Vlak er voor komen we enkele drinkputten tegen, die eenvoudig te maken zijn, door een deel van de beekoever te vergraven.

De stuw regelt het waterpeil in de Molenbeek en heeft een Nederlandse peilschaal (NAP) en een Belgische (TAW). De grens volgt de beek verder naar het zuidwesten tot aan de plaats waar GS'n 351a/b staan.

GS'n 351a/b staan op ca. 10 meter afstand van elkaar aan de voormalige tramweg brug over de Molenbeek.

Grensstenen 351a en b bij de voormalige tramweg overgang over de Molenbeek.

Op 1-7-1905 is er een commissie ingesteld voor de plaatsing van 2 grensstenen bij de brug over de Molenbeek van de trambaan van Brugge naar Aardenburg.

Op 7-6-1906 is er een Proces Verbaal van de plaatsing van 2 granieten grensstenen, genummerd met "1" en "2". Het waren 4-hoekige blokken graniet van 100x20x20 cm, waarvan 50 cm bovengronds. De 1^e paal, gerekend vanaf GP 351, kreeg het nummer nr.2 aan de zijde gekeerd naar GP 352. De 2^e paal het nummer "1" aan de zijde van GP 351.

Deze beide palen zijn waarschijnlijk verdwenen tijdens de 2^e Wereld Oorlog.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GS 351-1, 21 meter vanaf de grenslijn staat op het grondgebied van Middelburg en dat GS 351-2 waarschijnlijk onder een berg grond verdwenen is. Er werden nog 2 andere betonnen hulppalen aangetroffen.

Op 30-12-1988 schrijft dhr. P.W.Stuij een brief over de toestand van enkele Zeeuws Vlaamse grenspalen:

Van de 2 hulppalstenen 351a/b bij de v.m. trambaanovergang bij De Tol onder Middelburg(B), is er een (betonnen) hulppaal verdwenen bij schoonmaakwerkzaamheden in de Molenkreek.

Deze kan ook bedolven zijn onder grond afkomstig uit de kreek.

Verwezen wordt naar een Proces Verbaal van 22-1-1966, waarin de herplaatsing van 2 betonnen hulppalstenen wordt omschreven, als vervangers van de oorspronkelijke granieten hulppalstenen die in 1907 zijn geplaatst.

Hier ligt een monument van de voormalige trambaan Brugge-Aardenburg, met stukken rails van fa. Krupp uit 1944, aangelegd in juli 2007.

Op de hoek van het eerste huis in Middelburg(B) staat een kadasterpaaltje "M".

Tot slot is er nog een beschrijving van dit monumentje en een terugblik vanaf de zuidelijke beekoever.

De grens blijft de kreek volgen tot de plaats van **GP 352**.

⚓ Grenspaal 351 uit het lood

door Wout Bareman

EEDE - Commissaris der koningin W. van Gelder heeft alarm geslagen. Zijn collega, gouverneur H. Balthazar van Oost-Vlaanderen, ontving maandag een schrijven: grenspaal 351 hangt uit zijn voegen. Medewerkers van de provinciale dienst Infrastructuur en Verkeer hebben het tijdens een inspectie te velde met eigen ogen geconstateerd en, zoals dat is voorgeschreven, direct gerapporteerd aan de superieuren in Middelburg.

Die aarzelden geen moment en seinden 'de bureu' van Oost-Vlaanderen in. Een ongeluk komt nooit alleen. Want de grenspaal is, zo blijkt uit de brief, niet alleen bijna omver gereden, nee, ook de toorts is afgebroken. "Graag zal ik van u vernemen of u er mee instemt dat de betreffende grenspaal weer opgericht wordt. Naar schatting zullen de kosten ongeveer tweeduizend gulden bedragen", schrijft Van Gelder zijn collega. "Nou, dat is ruim genomen hoor", sust verantwoordelijk provincieambtenaar P. J. Mersie. "De kosten gaan 'm vooral zitten in de betonnen voet, waarvan we de grenspaal bij herplaatsing willen voorzien. Om herhaling te voorkomen. We hebben een jaar of wat geleden een speciale mal laten maken bij een ijzergieterij in het Vlaamse Zedelgem, zodat die toorts geen probleem hoeft te zijn." Nader onderzoek wijst uit dat paal 351 de grens tussen Vlaanderen en Zeeland markeert op de akkers ten westen van het dorpje Eede, aan een uitloper van de Molenkreek, richting Middelburg (het Vlaamse wel te verstaan). Op het provinciehuis bestaat het vermoeden dat de eenzame paal, die bijna onbereikbaar midden in het veld staat, bij maai- of andere agrarische werkzaamheden is gesneuveld. Mersie: "Maar zoals gebruikelijk bij dit soort schadegevallen ligt de dader natuurlijk weer op het kerkhof..."

Vette laag

Commissaris Van Gelder correspondeert regelmatig met zijn Vlaamse collega's over gesneuvelde grenspalen. In 1995 bleken, hoewel geen aardbevingen of grondverschuivingen waren geregistreerd, de palen 288, 290 en 291 (in de omgeving van Koewacht) geheel uit het lood geslagen. In een 'brandbrief' stelde Van Gelder niet alleen voor de verzakte palen recht te zetten, maar ze ook met een hogedrukreiniger schoon te maken. Deskundige De Mol had de commissaris in deze geadviseerd. En Van Gelder schreef: "De vettige aanslag op de palen is, volgens De Mol, een gevolg van de beplanting er omheen. Worden ze grondig schoongemaakt dan zal dit volgens hem de levensduur van de nieuwe verflaag verlengen." Het provinciebestuur van Zeeland waakt over de palen, die bij vervagende Europese grenzen vooral worden gezien als waardevol monument.

Verkeerd

Een jaar of wat geleden werd de grenspaal in het Zwin herplaatst. Eb en vloed hadden de oorspronkelijke paal volkomen ondergespoeld. Twee jaar terug troffen Zeeuwse en Vlaamse hoogwaardigheidsbekleders elkaar bij de plechtige herplaatsing van paal 279 bij Kapellebrug. Met behulp van een kraan werd de uit 1843 daterende paal op de centimeter nauwkeurig op z'n plaats getakeld. Toen de hoge heren waren vertrokken, kwam een wegwerker tot de schokkende ontdekking dat de paal verkeerd stond. De wapens stonden aan de verkeerde kant. Die fout is in de nachtelijke uren heel stilletjes hersteld

Bron: *Provinciale Zeeuwse Courant*, 21 maart 2000.

☞ Grenspaal 351 bij Eede valt om

EEDE - Het is geen symbool van Europese eenwording, maar eerder van vandalisme. Grenspaal 351, vlakbij Eede, is omgevallen. De daders, die op het kerkhof liggen, braken daarbij ook nog eens de toorts', de karakteristieke kop van de paal. De provincie streeft ernaar de paal binnen een maand weer op zijn plek, vlakbij Eede, te hebben staan.

Een provincie-ambtenaar ontdekte het onlangs en het resultaat is nu een kort briefje van Commissaris van de Koningin Van Gelder aan zijn collega van Oost-Vlaanderen, gouverneur Balthazar. Dat het kwaad geschied is en of de gouverneur ermee instemt dat paal nummer 351 weer overeind wordt gezet. Het grapje gaat maximaal tweeduizend gulden kosten. De provinciale dienst die de klus zal klaren, kan de grenspaal daarvoor in een betonblok plaatsen zodat de kans op herhaling stukken kleiner wordt. Dat is volgens een provinciewoordvoerder gewoonte geworden. Het gebeurt wel vaker dat grenspalen omvallen en dan krijgen ze de laatste jaren steevast een stevige betonnen voet. De brief van de commissaris aan de gouverneur is een formaliteit, net als de stappen die daar nog op volgen, bijvoorbeeld de raadpleging van betrokken ministeries. Het komt altijd goed, weet de woordvoerder, maar het kan even duren. De provinciale dienst is niet van plan te wachten op het afwikkelen van de formaliteiten. Binnen een maand staat die paal weer overeind", luidt de belofte.

Bron: *Brabants Nieuwsblad/DeStem*, dinsdag 21 maart 2000

§ 4. Van deze grenspaal gaat de grens over genoemde dijk, volgt de loop van een oude sloot, waarin de Molenkreek en de Papenkreek samenkomen, scheidt het perceel 1 B van Middelburg van het perceel 67 A van Eede en komt in de Papenkreek, waarvan hij het midden volgt om aan het contactpunt van de gemeenten Middelburg (België) en Eede en Heille (Nederland) te komen. Op dit punt en op de zuid westelijke hoek van het perceel 66 A van Eede zal een **grenspaal (No. 353)** worden geplaatst. (320m.)

GP 352 staat op de Heilleschedijk bij De Tol van Middelburg(B). De paal heeft een reparatie met een ijzeren plaatje van ongeveer 10x10 cm.

Hier vandaan volgt de grens het midden van de Papenkreek tot aan de plaats van GP 353.

ARTIKEL 137.***Grens tussen de gemeenten Middelburg (België) en Heille (Nederland).***

*§ 1. Vanaf de laatste grenspaal (No. 353) wordt de grens nog steeds gevormd door het midden van de Papenkreek, in al zijn kronkelingen, verder, tot aan de dijk genaamd, Nieuwendijk, waarop tegenover het midden van Lapscheursegat, die aan de andere zijde van deze dijk begint, een **grenspaal (No. 354)** zal worden geplaatst. (2390 m.)*

GP 353 staat aan de Papenkreek, noordelijk van Middelburg(B). Hier ligt een vers geploegde akker te glimmen in de zon.

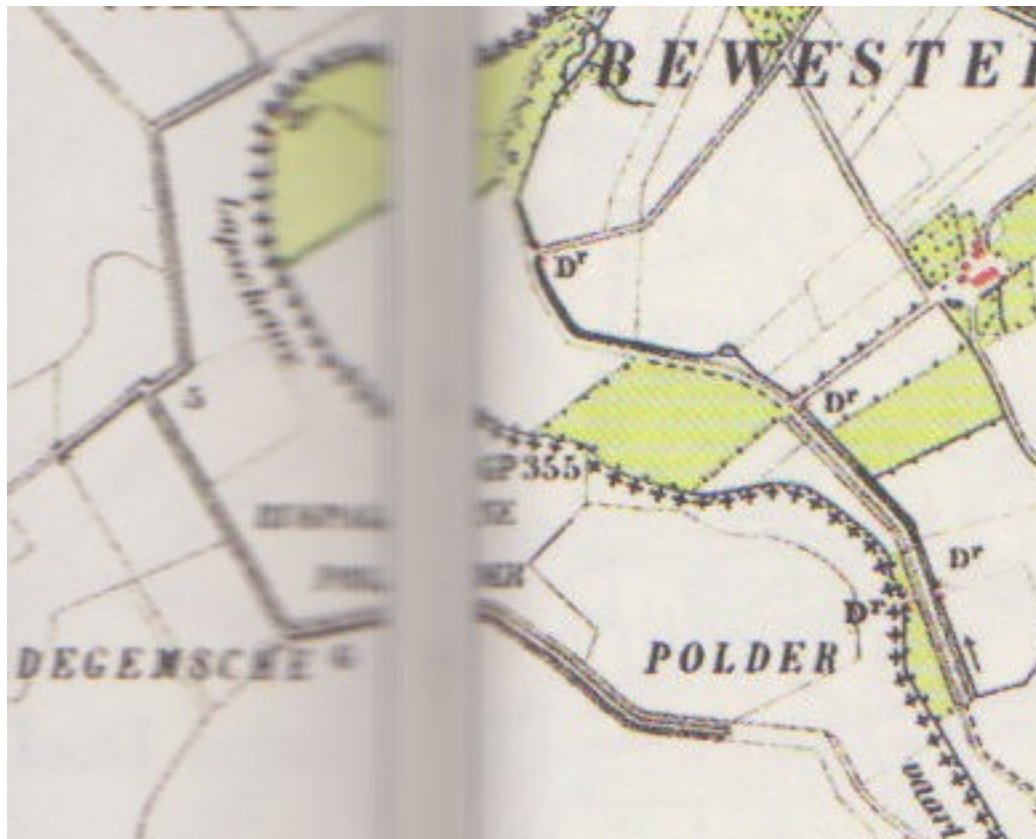
Op 29-7-1987 is er een Proces Verbaal opgemaakt door de Rijkspolitie te Sluis van de vernieling en beschadiging van GP 353. De paal is volgens het getuigenis van een boer al in februari omver gereden en in de sloot gevallen, tijdens de jaarlijkse schoonmaakbeurt van de sloot, waarbij het talud was veranderd.

Op 29-5-1989 wordt voorgesteld om de plaats waar de paal heeft gestaan te ontdoen van opgeschoten struiken. De paal ligt op de Belgische oever van de grenssloot en zal in de werkplaats te Sluis worden ontroest en geschilderd, daarna herplaatst.

Op 19-10-1989 doet de Permanente Grenscommissie het voorstel om de paal op dezelfde plek te herplaatsen.

De grens volgt de slingerende Papenkreek ten zuidwesten van Heille.

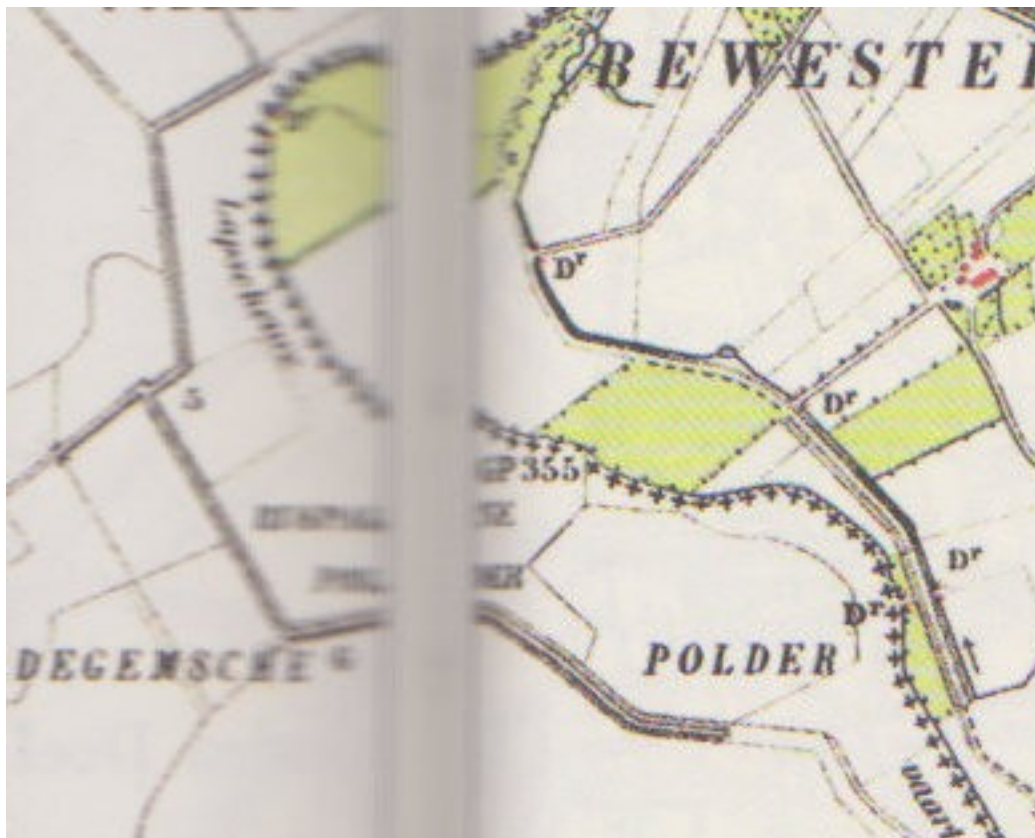
Aan de Papenpoldersedijk vinden we een origineel boerenhek, met een prachtig uitzicht langs de dijk.

De grens blijft de Papenkreek volgen op enige afstand van de Papenpoldersdijk, in de richting van GP 354, die op de Nieuwendijk, verscholen tussen de struiken en bomen staat.

§2. Van deze grenspaal gaat de grens over genoemde dijk en volgt het midden van het **Lapscheursegat**, dat langs een bochtig tracé naar het noord westen gaat, tot tegenover het contactpunt met de gemeenten Heille (Nederland), en Middelburg en Lapscheure (België). Daar bevindt zich ook de **provinciegrens tussen de provinciën Oost Vlaanderen en West Vlaanderen**. Op dit punt zal op de noordelijke hoek van het perceel 1 A van Middelburg, een **grenspaal (No. 355)** worden geplaatst. (1320m.)

GP 354 staat op de Nieuwendijk tussen de Papenpolder en de Lapscheursegatpolder.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 354 totaal 38 kogelgaten heeft.

De grens volgt de sloot, overblijfsel van het Lapscheursegat in noordwestelijke richting, waar velden met mosterd, een groenbemester, bloeien en waar druk geploegd wordt.

De grens volgt de Papenkreek in noord-noordwestelijke richting tot **GP 355**.

ARTIKEL 138.***Grens tussen de gemeenten Lapscheure (België) en Heille (Nederland).***

*Van de laatste grenspaal (No. 355) gaat de grens **steeds door het midden en door alle bochten van het Lapscheursegat, tot aan het ontwateringskanaal genaamd Gat van Sint Donnaes of Watergang**, waar zich het contactpunt tussen de gemeenten Heille, Sint Anna ter Muiden (Nederland) en Lapscheure (België) bevindt. Tegenover dit punt, en op de noordoostelijke hoek van het perceel 29 E van Lapscheure zal een **grenspaal (No. 356)** worden geplaatst en **een hulpsteen** zal worden geplaatst op de noordoostelijke hoek van het perceel 34 E van Lapscheure **op het punt waar het ontwateringskanaal genaamd: Geleed van Zuidover in het Lapscheursegat uit komt.** (4.600 m.)*

GP 355 staat aan de Belgische kant van het Lapscheurse Gat, waar ook zwaar geploegd wordt in de vette klei. De grens volgt de kreek verder, tot de plaats waar GS 355a zou moeten staan.

Om bij 355a te kunnen komen moet eerst het fietspad over een lengte van 1 km aan de noordzijde van de Damsche Vaart gevolgd worden, tot waar een handbediend pontje ligt. Vandaar langs de Sint Donaashoeve naar de Blauwe Sluis. De naam blijkt afgeleid van de arduinen blokken (blauwgrijs) waarmee de sluis is opgebouwd.

GS 355a zou moeten staan aan het Lapscheurse Gat, op de noordoostelijke hoek van een maïspanceel van Lapscheure, maar is helaas niet meer te vinden. De grens volgt hierna de kreek verder in noordwestelijke richting.

Dicht bij de kreek ligt de Blauwe Sluis, opgetrokken met arduinblokken en met veel ornamenten, zoals een schild en een jaartal en prachtige leuning.

Vanuit het zuiden komt de grens in het midden van de kreek aan de weg, waarin een duiker, dicht bij de plaats van **GP 356**. Nog even een laatste blik op het Lapscheursegat.

Artikel uit BN/DeStem van 11-06-2003

Grenspaal van drie provincies

Woensdag 11 juni 2003 - Vaals heeft zijn Drielandenpunt. De grenspalen van België, Duitsland en Nederland staan er broederlijk op een kluitje bij elkaar. Door er omheen te lopen, is het mogelijk binnen de minuut drie landen te bezoeken. Het is een veel bezocht toeristisch punt.

Zeeuws-Vlaanderen heeft ook zo iets, maar dan anders. Geen punt waar drie landen aan elkaar grenzen, maar wel een waar drie provincies dat doen. Dat is bij **grenspaal 355**. Daar komen Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen bij elkaar. Een toeristische trekpleister zal die ene paal echter nooit worden, want hij is niet over de weg te bereiken.

Hij staat een kleine vier kilometer ten zuidwesten van Sluis. Op de grens tussen de Nederlandse Lapscheurse Gat- en de Belgische Respaignepolder, op het randje van wat een normale sloot lijkt. Een sloot met een grillig verloop en bij het bekijken van de stafkaart blijkt het geen sloot te zijn, maar een kreek. Die heet het Lapscheursegat en uiteindelijk mondt zij uit in de Damsche Vaart. Pas een paar kilometer verder naar het noorden, niet ver van Sluis, begint zij echter pas het aanzien van een kreek te krijgen.

De grens ligt aan de zuid- en de westkant ervan en de palen staan dan ook aan de Vlaamse kant. Het is niet alleen daar dat de grens een door het landschap gegeven element volgt. Meer naar het oosten, de kant van Middelburg op, sluit de Papenkreek erop aan en voorbij genoemd dorp de Molenkreek tot aan grenspaal 351, die ook ergens midden in het land staat.

•Liniaal

Vanaf de zojuist genoemde paal tot aan nummer 357 hebben we dus te maken met wat een natuurlijke grens genoemd wordt. Bij paal 357, vlak langs de Sluise Rondweg richting Sint-Anna-ter-Muiden, verandert dat ineens. Tussen 357 en 360 is de grens, evenwijdig aan de weg, een kaarsrechte lijn en vanaf 360 naar 364 op de wallen

van Retranchement is dat ook zo. Die is daar, letterlijk, met een liniaal getrokken. Dat komt zo: halverwege de Tachtigjarige Oorlog tussen de Republiek der Verenigde Provinciën en Spanje (1568-1648) werd er in 1609 een wapenstilstand gesloten. Dat was het Twaalfjarig Bestand dat duurde tot 1621.

West-Zeeuws-Vlaanderen en het Land van Axel waren toen al in Noord-Nederlandse handen, Stad en Land van Hulst nog niet. In de bestandsovereenkomst werd bepaald dat de (tijdelijke) grens tussen de beide partijen in moest komen te liggen. Na veel wederzijds gehakketak werd die uiteindelijk in 1611 door een landmeter vastgesteld.

We noemden zojuist paal 364. Dat is er een van de zogenaamde Drieling van Retranchement, ook een apart geval. Zoals de naam al zegt staan daar drie palen: een op de grens en twee dwars daarop. De laatste zijn zogenaamde richtpalen. Ze staan op respectievelijk 135,5 meter ten noorden en 135,5 meter ten zuiden van de echte grens die in de toenmalige Zwingel lag.

Die palen zijn echter pas geplaatst in 1843, dertien jaar nadat Nederland en België, sedert 1814 één koninkrijk uit elkaar gingen. En we dwalen af naar grenspalen terwijl we het over grenzen wilden hebben.

Over de grens tussen de provincies Oost- en West-Vlaanderen bestaat een verhaal. Destijds door Paul de Keyser opgetekend in het boek 'De Nederlandse Volkskarakters' (1938) onder redactie van P.J. Meertens en Anne de Vries.

De bewoners van het deel van Oost-Vlaanderen ten noorden van Gent zouden afstammelingen zijn van wilde, onafhankelijke Germanen, de Menapiërs, die rond het begin van onze jaartelling verdreven werden van de boorden van de Rijn. Zij vestigden zich in genoemd gebied. We citeren nu verder De Keyser: '... (zich) als landbouwers in hofsteden en dorpen terugtrokken levend in een arme en onvruchtbare streek benoorden de Schelde met niets als bossen, poelen en woestijnen.'

Zij gaven hun zwervend leven op en vestigden zich als landbouwers en veetelers in genoemd gebied. Opnieuw naar De Keyser: 'De later ingeweke Germaanse stammen zouden zich dan hebben moeten vergenoegen met een verblijf te midden der bossen die als uitlopers van het beruchte 'Vlaamse Woud zonder genade' de natuurlijke grens vormden tussen West- en Oost-Vlaanderen. Deze bossen, waarvan de schaarse overblijfselen zich in Oost-Vlaanderen ten westen uitstrekken in een driehoek, gelegen tussen Aalter, Zomergem en Maldegem en ten noorden tussen Eekloo en Ertvelde, zouden bevolkt zijn geworden door Germaanse Sueven.'

•Departementen

De zinsnede 'de natuurlijke grens', scheidt verwachtingen. Niet terecht. De huidige grens tussen de twee provincies gaat terug op de indeling in departementen die op 31 augustus 1795 door de Franse bezetter werden ingevoerd. Die werden gekozen met de uitdrukkelijke bedoeling 'de rompre des relations trop anciennes entre les habitants,' dus de te oude relaties tussen de inwoners te doorbreken, en tegelijkertijd elke herinnering aan het begrip provincie (dat was van voor de Franse Revolutie en paste niet meer in het nieuwe denken) uit te bannen. Het meest noordwestelijk gedeelte van de provincie Oost-Vlaanderen, het buurland van West-Zeeuws-Vlaanderen dus, heet het Meetjesland. Meetjesland, waar komt die naam vandaan? In de loop der jaren hoorden we daarvoor minstens drie verklaringen. Meet is een afleiding van mede en dat betekent weiland (denk aan het Engelse meadow). De streek zou dus een gebied met veel weilanden geweest zijn. Sluit dat dan toch aan bij dat verhaal van De Keyser?

•Prijzen

Volgens een andere verklaring heeft het te maken met meten: stukken grond in dit geval van niet al te grote afmetingen. Dat lijkt gezocht, maar misschien minder als we denken aan het Zeeuwse en Vlaamse (dialect)woord mêêt: een stuk grond, ne mêêt of n'n blok vlas of ne mêêt bêeten. Dit 'mêêt' -is dus iets heel anders dan 'meet', een lijn. 'De prijzen worden aan de meet verdeeld,' is een bekend gezegde evenals de aanduiding meet voor grens. Daar kan het voorkomen dat -de meet dwars over n'n mêêt ligt.

Voor de derde verklaring moeten we terug naar het begin van de zestiende eeuw, naar de tijd van keizer Karel V. Op doorreis door het Meetjesland zag hij enkel oude vrouwen, in de taal van de streek, meetjes. Hij zou gevraagd hebben: "Is dit hier een land van meetjes?" Wat hij zag wel, er waren echter wel degelijk meisjes en jonge vrouwen, maar de inwoners kenden Karels reputatie en die van zijn gevolg op dat gebied en daarom hadden ze die wijselijk maar binnenshuis gehouden.

Met dank aan Wies Strobbe, Kloosterzande en Rinus Willemsen, Biervliet.

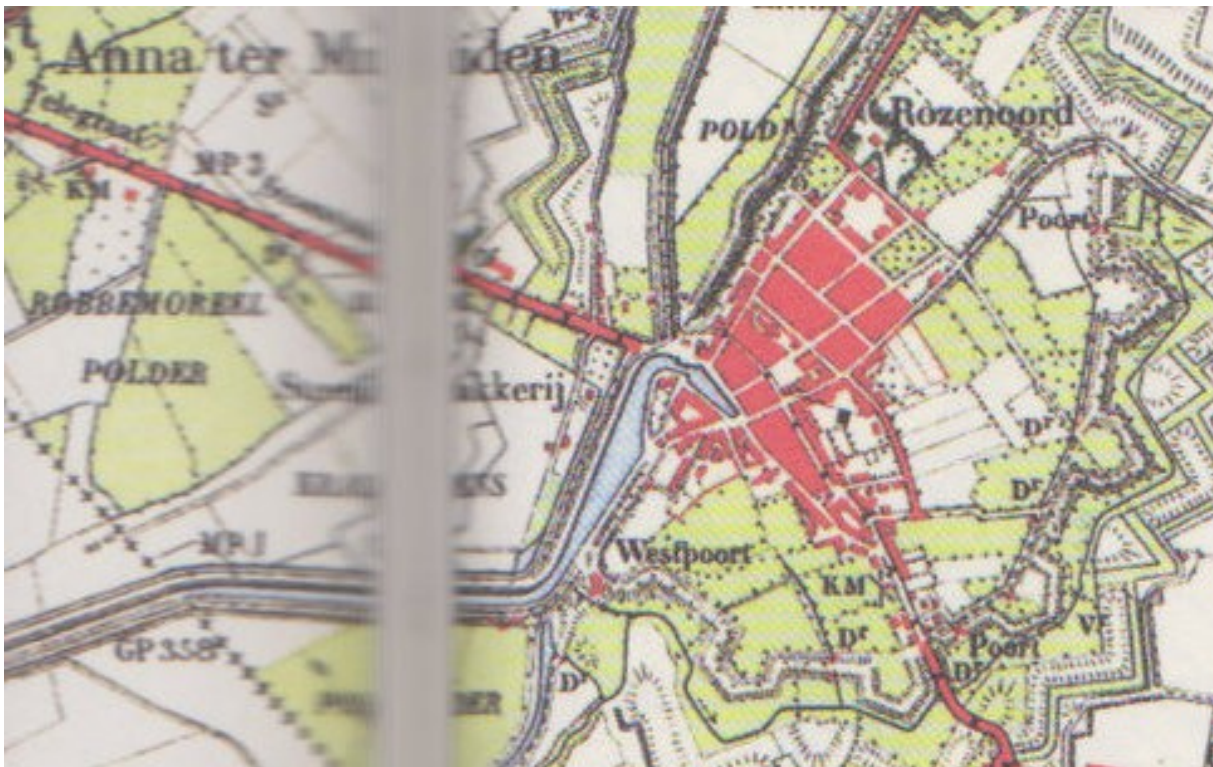
Bron: http://www.bndestem.nl/regiportal/BNS/1.2622.1318-archieff-Zoeken!Innieuws!__1638903__00.html?ArchiefID=1638903

ARTIKEL 139.***Grens tussen de gemeenten Lapscheure (B) en Sint Anna ter Muiden (Nld).***

De grens tussen deze twee gemeenten wordt vanaf genoemde grenspaal (No. 356) in westelijke richting gevormd door het midden van het kanaal, genaamd Gat van Sint Donnaes, tot tegenover de scheiding van de percelen 736 C van Westkapelle en 259 A van Sint Anna ter Muiden.

*Op dit punt wordt op de noordelijke oever van het Gat van Sint Donnaes een **grenspaal (No. 357)** geplaatst, die het contactpunt tussen de gemeenten Sint Anna ter Muiden (Nederland), Lapscheure en Westkapelle (België) zal aangeven. (70 m.)*

GP 356 staat op een scherpe hoek van de grens aan het Lapscheurse Gat. Deze scherpe hoek is te zien tussen de kreek en de volgende **GP 357**, op een afstand van ca. 50 meter, vlak achter het bosje.

De grens loopt daarna in rechte lijn in noordwestelijk richting tot **GP 360**.

ARTIKEL 140.**Grens tussen de gemeenten Westkapelle (B) en Sint Anna ter Muiden (Nld).**

§ 1. Van de laatste grenspaal (No. 357) verlaat de grens het Gat van Sint Donaes, gaat naar het noordwesten in een rechte lijn tot aan het kanaal van Brugge naar Sluis.

De volgende percelen worden door de grens gescheiden: 736, 733, 727, 726 en 718 C van Westkapelle van de percelen 259, 258, 256, 255 en 286 A van Sint Anna ter Muiden.

Tegenover het ontmoetingspunt van de grens met het kanaal zal op de dijk een **grenspaal (No. 358)** worden geplaatst. **(430 m.)**

GP 357 staat 70 meter naar het westen.

Van daar loopt de grens naar de Damsche Vaart, waar aan het begin van de bomenrij **GP 358** staat.

§ 2. Van dit punt gaat de grens steeds in de zelfde richting en in een rechte lijn verder, gaat eerst **schuins over genoemd kanaal**, scheidt vervolgens de percelen 716, 714 (bis), 713, 712, 711, 710, 709, 699, 698, 662, 661, 660, 606, 605, 593, 590, 589, 588, 513, 512, 511, 510, 509, 508, 507, en 506 C van Westkapelle van de percelen 252 (bis), 284, 240, 239, 238, 237, 235, 236, 280, 221, 220, 219, 218, 213, 211, 209, 210, 210 (bis), 19, 16, 15, en 14 A van Sint Anna ter Muiden en komt aan **de verharde weg van Brugge naar Sluis**, na het perceel 503 C van Westkapelle gescheiden te hebben van het perceel 13 A van Sint Anna ter Muiden. Op dit punt zal op de zuidzijde van de verharde weg een **grenspaal (No.359)** worden geplaatst; **twee hulpstenen** zullen worden geplaatst op de lijn: de eerste op de westelijke hoek van het perceel 220 A van Sint Anna ter Muiden en de tweede tegen de dijk, genaamd Greveningsdijk op de noord hoek van het perceel 593 C van Westkapelle. (1410m.)

GP 358 staat aan het Kanaal van Brugge naar Sluis, de Damsche Vaart.

Hier zijn prachtige vergezichten langs het kanaal. De grens volgt hier vandaan steeds in rechte lijn naar het noordwesten de bermsloot tot GS 358a.

GS 358a staat in de Robbe Moreelpolder, langs de bermsloot. Daarna wordt de bermsloot weer gevolgd tot GS 358b.

GS 358b staat aan de oude Greveningsedijk, nu de Rodenossestraat genoemd. Op de kop van de paal zit nog duidelijk herkenbaar de letter “B”. De grenslijn is in het wegdek aangegeven door strepen.

Aan de andere zijde van deze dijk volgt de grens weer de sloot, gaat langs een paardenstal en bereikt de eerste huizen bij de grensovergang van Sint Anna ter Muiden.

Hier bereiken we de drukke grensovergang, waar **GP 359** langs de weg staat.

§ 3. Van de laatstgenoemde grenspaal (No. 359) gaat de grens in de zelfde richting in een rechte lijn verder, gaat **schuin over genoemde verharde weg** om aan de west hoek van het perceel 9 A van Sint Anna ter Muiden te komen, waar een **grenspaal (No. 360)** zal worden geplaatst. **(80m.)**

GP 359 staat aan de weg van Brugge naar Sluis, de Sluisstraat, met 60 meter verder **GP 360** bij “Hof ter Mude”.

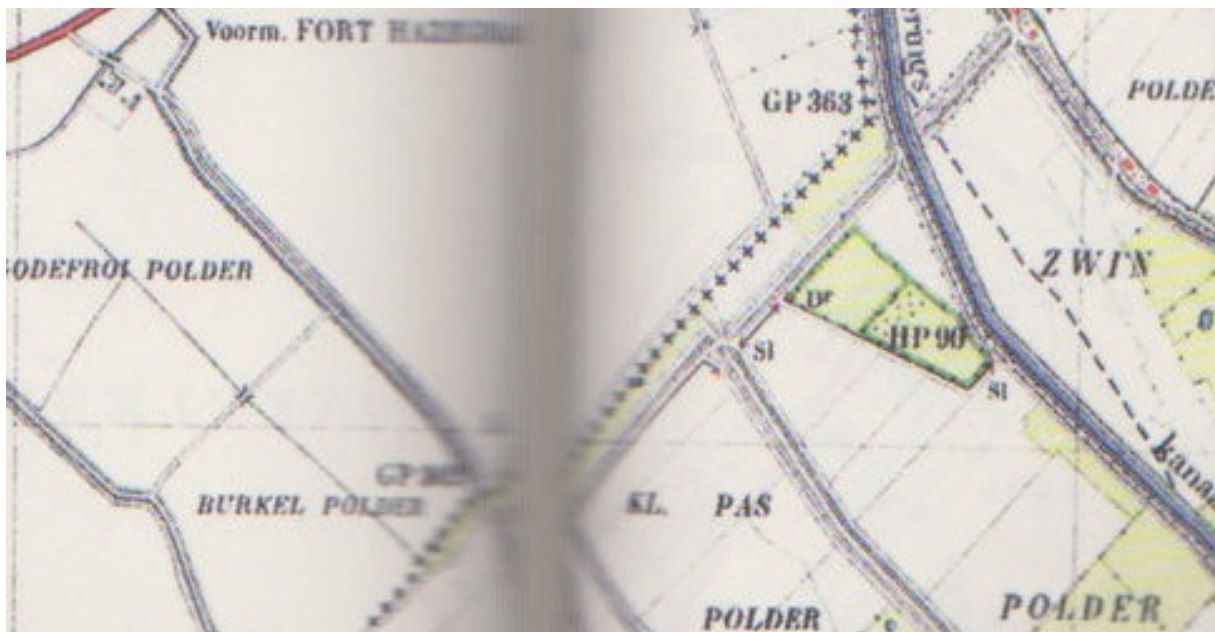

Bij de grenspaal staat een kilometerpaal “18”. De grens gaat schuin over de Sluisstraat tot **GP360**.

§ 4. *Op dit punt verandert de grens van richting en gaat naar het noordoosten; vormt een bijna rechte, in België uitstekende, hoek, scheidt in rechte lijn de percelen 24 tot 28, 32, 97, 98, 99, 179 tot 189, 316 tot 323, 313, 324 C van Westkapelle van de percelen 9, 1, 103, 117, 118, 273, 121, 274, 149 en 149 (bis) A van Sint Anna ter Muiden en komt aan de dijk genaamd Graaf Jansdijk, op een punt, waar zij een hoek vormt.*

*Er zal een **grenspaal (No. 361)** worden geplaatst op genoemde dijk, in het verlengde van de scheidingslijn tussen de percelen 157 A van Sint Anna ter Muiden en 477 C van Westkapelle. **Een hulpsteen** zal worden geplaatst aan de kant van de weg, genaamd **Nederheerenweg** op de oostelijke hoek van het perceel 33 C van Westkapelle; dit is het punt, waar de grens aan de weg komt. (1140m.)*

GP 360 staat 60 meter verder, tegen de terrasmuur van Hof Ter Mude, tevens het meest westelijke punt van Nederland.

Westelijkste punt van Nederland op Grenspaal 360

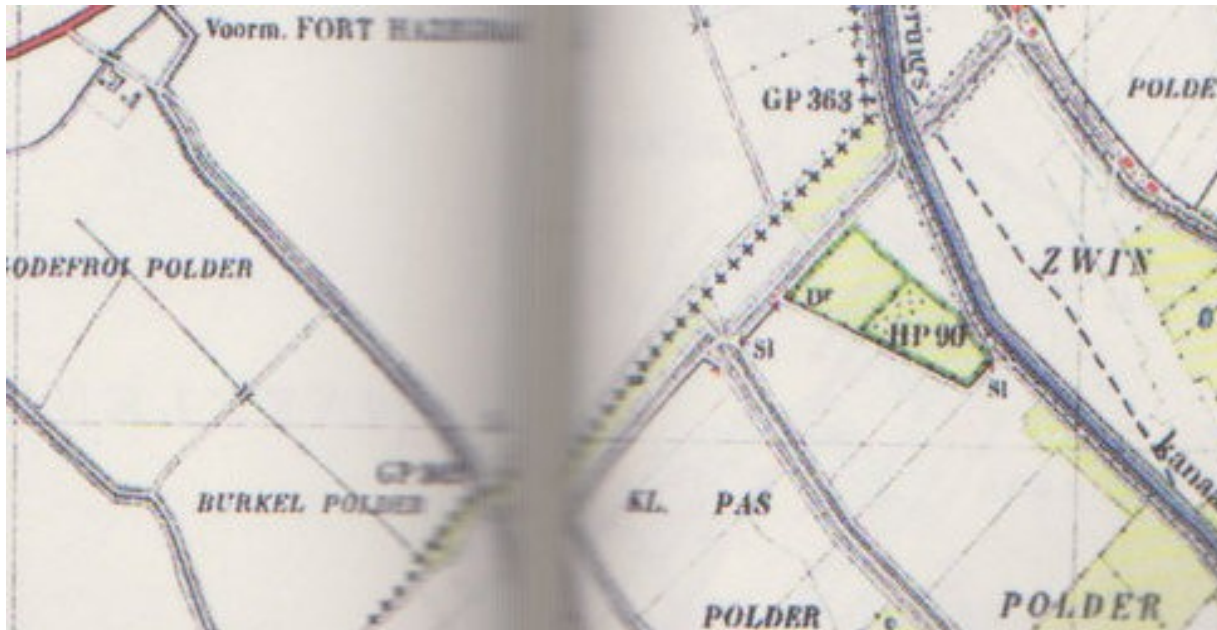
03° 21' 31" OL

Met een haakse hoek loopt de grens in rechte lijn in noordoostelijke richting tot GP 363, precies langs de afgeschuinde gevel en de bomenhaag verderop. De grens loopt in rechte lijn door enkele percelen, tot de Nederheerenweg waar GS 360a staat.

GS 360a staat aan de kruising met de Nederheerenweg, waar een dubbele streep de grenslijn op de weg aangeeft. De grens loopt dwars door het bouwland in de richting van **GP 361**, die boven op de Graaf Jansdijk staat.

§ 5. Vanaf de laatste grenspaal (No. 361) vervolgt de grens in een rechte lijn de hierboven aangegeven richting, scheidt de percelen 477, 476 (bis), 478 tot 502 C van Westkapelle van de percelen 157, 154, 154 bis, 150, 151 en 152 A van Sint Anna ter Muiden om bij de scheiding van de percelen 427 C van Westkapelle en 153 A van Sint Anna ter Muiden aan de zeedijk te komen. Op de kruin van deze dijk zal een **grenspaal (No. 362)** worden geplaatst. (670m.)

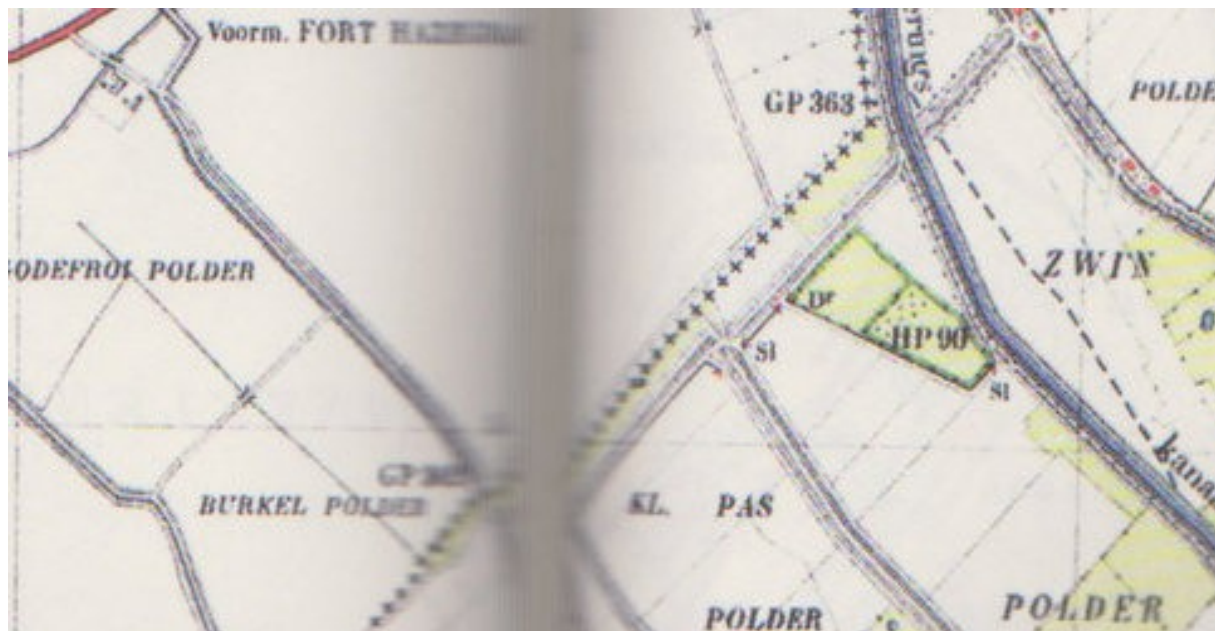
GP 361 staat op de kruin van de Graaf Jansdijk.

Hierna gaat de grens in rechte lijn verder in de richting van GP 362, die op de voormalige zeedijk staat.

§ 6. Van deze grenspaal gaat de grens verder in een rechte lijn in de zelfde richting, scheidt de percelen 3 bis C van Westkapelle van de percelen 1, 2, en 4 B van Sint Anna ter Muiden en komt op de linkeroever van het Zwin, waar een **grenspaal (No. 363)** zal worden geplaatst. (1040m.)

GP 362 staat op kruising met de Paspolderdijk(N) en de Burkeldijk(B).

Hier vandaan loopt de grens in rechte lijn, rechts langs de grasbaan, verder tot de plaats waar tot 1869 de grenspalen 363 en (250 meter verder) 364 hebben gestaan.

De in het Proces Verbaal genoemde nummering klopt dus niet meer met de huidige nummering. De plaats van de huidige grenspalen is gekoppeld aan de beschrijving.

Uiteindelijk bereiken we de vroegere plaats van GP 364B, de plaats waar nu **GP 363** een knik in de grens aangeeft.

§ 7. Van deze grenspaal gaat de grens verder in een rechte lijn in de zelfde richting, gaat over de westelijke vaargeul van het Zwin, genaamd De Kreek; snijdt het eiland, genaamd De Grote Plaat, tussen de percelen 8 bis C van Westkapelle en 3 B van Sint Anna ter Muiden en gaat door naar de oostelijke geul van het Zwin, waar zich het contactpunt tussen de gemeenten Sint Anna ter Muiden, Retranchement (Nederland) en Westkapelle (België) bevindt.

Tegenover dit punt en op genoemd eiland zal een **grenspaal (No. 364)** worden geplaatst, en een **tweede grenspaal, die het zelfde nummer draagt zal worden geplaatst op de rechter oever van het Zwin, in het verlengde van de richting van de grens. (800m.)**

Herplaatsing van grenspalen 363 t/m 369 in 1869

Op 15-3-1869 is er een Proces Verbaal opgemaakt van de beschrijving van de grenslijn door het Zwin vanaf GP 363.

GP 364 komt op 798.0 meter ten noord-noordwesten van GP 363,

GP 364A komt op de grenslijn van de Belgische gemeenten Westkapelle en Knocke op een afstand van 135.5 meter vanaf de centrale GP 364,

GP 364B komt op de wal van Retranchement op 135.5 meter van de centrale GP 364, in de verlengde lijn door resp. GP 364A en 364,

GP 365 zal worden geplaatst op 1045.5 meter vanaf GP 364, in een lijn door GP 362 en de schuur van landbouwer Pieter Brevet,

GP 366 komt weer op 637.5 meter afstand vanaf GP 365 in dezelfde lijn,

GP 367 volgt op 525.5 meter vanaf GP 366, in de lijn vanaf het midden van de toren van Sint Anna ter Muiden door GP 366,

GP 368 zal worden geplaatst op 253.0 meter vanaf GP 367 in de lijn door GP 362,

GP 369 komt tenslotte op 1080.0 meter afstand van GP 368 in de lijn door GP 367 en 368.

Op 30-3-1871 is er een Proces Verbaal opgemaakt voor de plaatsing van de grenspalen 364 t/m 369.

GP 363 staat op een knik in de grens. Dit is de 1e grenspaal in de nu volgende reeks met het jaartal 1869. De knop is van een afwijkend type.

Voor de plaatsing en wijzigingen in de standplaatsen, zie de bijlage.

De paal staat op een knik in de grenslijn naar het noordwesten.

Hiervandaan loopt de grens met enkele flauwe knikken in noord-noordwestelijke richting en eindigt voor de kust in de Noordzee.

Ca. 400 meter voor GP 364 is een afslag aangelegd voor langzaam verkeer. De voet van deze uitbreiding van de dijkweg ligt tot vlak op de grens. De grenssloot loopt recht naar GP 364, midden in de v.m. Zwingel.

Bij **GP 364** hebben we te maken met de Drieling van Retranchement op 798.0 meter ten noord-noordwesten van GP 363:

ARTIKEL 141.***Grens tussen de gemeenten Westkapelle (België) en Retranchement (Nld).***

Vanaf het contactpunt, omschreven in het vorige artikel wordt de grens gevormd door de thalweg van de oostelijke geul van het Zwin tot aan het contactpunt van de gemeenten Retranchement (Nederland), Westkapelle en Knokke (België).

Tegenover dit punt zal op de oostelijke oever van het eiland Groet Plaat een grenspaal (No. 365) worden geplaatst. (1050 m.)

Bij GP 364 hebben we te maken met de Drieling van Retranchement op 798.0 meter ten noord-noordwesten van GP 363.

GP 364 staat als middenpaal op een stompe hoek van de grens in de Leopoldpolder. Vlak naast deze paal stond in 2007 nog een kadasterpaaltje. De fundering ligt enigszins bloot. GP364B op de wallen van Retranchement is goed te zien.

GP 364A staat als hulppaal, 135.5 meter naar het westen. Let op: de kleine "a" was niet mee geschilderd, maar is later af gekrabbt tot op de oude laag. Wie zou dat gedaan hebben..... De fundering ligt enigszins bloot.

GP 364B staat als hulppaal, 135.5 meter naar het oosten, bovenop de wal van Retranchement. Hier is de "b" wel geschilderd. De paal vertoont een flink gat in het bovengedeelte, wat gerepareerd is, waarschijnlijk door beton.

Vanaf de middelste echte GP364 loopt de grens door perceelscheidingen in rechte lijn richting naar GP 365 en kruist halverwege de Retranchementstraat(B) / Knokkeweg(N). Daarna verder tot de plaats van **GP 365**.

Grenspaal 364

Op 15-11-1982 is er een brief van de gemeente Sluis over het verzoek van landbouwer Basting, betreffende verplaatsing van GP 364A, omdat deze paal in de weg zou staan. Ook na protest zal de paal niet worden verplaatst.

Op 11-6-1986 is bij de schouwing opgemerkt dat een wapenschild van GP 364B slecht zichtbaar is.

Op 23-6-1989 is bij de schouwing opgemerkt dat bij GP 364A de "a" niet in zwart is mee geschilderd.

Op 2-12-2003 wordt gemeld dat GP 364A omvergereden is, mogelijk bij het ploegen.

De drieling van Retranchement.

In de overeenkomst van 15 maart 1869 werd de nieuwe grens door het Zwin vastgelegd. Er stonden vanaf GP 362 sedert 1843 nog 5 grenspalen. De grens werd echter oorspronkelijk in het traktaat van 1843 aangegeven met 4 gietijzeren grenspalen:

1. GP 363 op de linkeroever van de Zwingeul, 150 meter pal noord van de uiterste noordpunt van de Kleine Paspolder.

2. GP 364 kwam op het eiland te staan tussen oostelijke en westelijke Zwingeul, op ca. 200 meter verder in rechte lijn. Nog ca. 200 meter verder kwam de gelijknamige GP 364 te staan op de oever van de oostelijke Zwingeul. Vanaf het midden tussen beide GP'n 364 volgt de grens de Zwingeul in noordwestelijk richting.

3. GP 365 kwam te staan op het contactpunt van Retranchement(N), Westkapelle(B) en Knokke(B), tegenover Fort Nassau, op de oostelijke oever van de Groetplaat.

In de kadastrale atlas van 1856-1858 wordt op de kaart melding gemaakt van 3 grenspalen No 365. De 2e paal met oud nummer 364 is daarbij aangemerkt als 365 en t.o. Fort Maurits stonden nog 2 exemplaren 365. Totaal dus inderdaad 5 grenspalen.

Deze palen werden verwijderd en de grens werd in 1869 opnieuw afgepaald.

GP 363 kwam op het vroegere midden tussen beide GP'n 364 waar toen een zandplaat lag tussen beide Zwingeulen.

GP 364 kwam te staan op 798 meter NW van GP 363 met 2 secondanten, ieder op een afstand van 135.50 meter van de centrale GP 364.

GP 364A stond op de grens van Westkapelle(B) en Knokke(B).

GP 364B stond op het verlengde van deze grenslijn op de wal van Fort Maurits, zo de drieling van Retranchement vormende.

GP 365 kwam op 1045.50 meter vanaf GP 364 in NW richting.

GP 366 vervolgens op 637.5 meter vanaf GP 365.

GP 367 weer in dezelfde lijn op 525.50 meter vanaf GP 368.

GP 368 werd geplaatst op 253 meter vanaf GP 367.

GP 369 tot slot op 1080 meter afstand vanaf GP 368.

Bij het uitmeten had de schuur van een zekere Pieter Brevet een belangrijke rol, liggende op de lijn van GP 362 naar de sluiswachterswoning van de Watering Cadzand (Zeedijk Bewesten Terhofstedepolder). Totale afstand GP 364 tot GP 369 bedroeg dus 3541.5 meter.

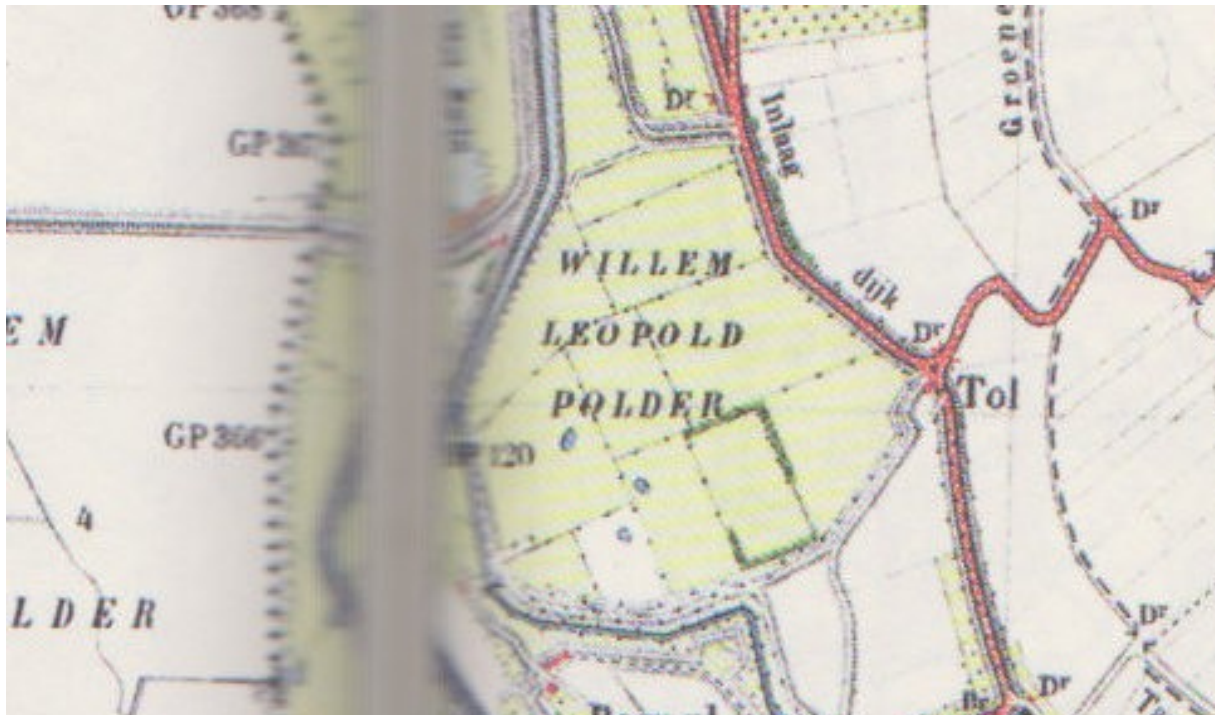
ARTIKEL 142. (tevens laatste artikel).**(640 m.)****Grens tussen de gemeenten Knokke (België) en Retranchement (Nederland),**

Vanaf het in het vorige artikel omschreven contactpunt, wordt de grens, tot aan de Noordzee, gevormd door de thalweg van het Zwin.

Ten bewijze waarvan de onderscheidende commissarissen het tegenwoordig proces verbaal hebben ondertekend, dat zal blijven behoren bij de grensovereenkomst, gesloten te Maastricht, heden 8 augustus 1843.

getekend:	Jolly	getekend:	Van Hooff
	Berger		Kerens de Wolfrath
	Vifquain		Tock
	Grandgagnage		Wirz
	Vilain XIII		De Kruyff
	Goffinet, secretaris		A de la Porte, secretaris

GP 365 staat achter Camping “De Wildhof”, op 1045.5 meter vanaf GP 364. Hier maakt de grens een flauwe knik en loopt pal noordwaarts verder tot aan de plaats van **GP 366**.

Grenspaal 365 bij Retranchement 'onthoofd'

donderdag 08 november 2012 | 07:00 | Laatst bijgewerkt op: donderdag 08 november 2012 | 14:45

Tekstgrootte

RETRANCHEMENT - Een paar weken geleden mocht commissaris van de koningin Karla Peijs grenspaal 364 A nog officieel terugzetten op zijn plek net over de grens bij Retranchement.

Vlak daarna is de een paar honderd meter verder staande grenspaal 365 per ongeluk 'onthoofd'. „Het kopje is er afgebroken en de paal is behoorlijk gebutst”, aldus Peijs.

De grenspaal stond aan de rand van de voormalige camping “Sandt Plaet” in de toekomstige uitbreidingszone van natuurgebied Het Zwin. De camping wordt momenteel geheel ontmanteld om plaats te maken voor de nieuwe natuur. Een plaatselijke heemkundige, die de paal vorig jaar nog fotografeerde, viel deze week op dat de paal niet langer op zijn plek prijkte.

Commissaris van de koning Karla Peijs belooft dat de grenspaal terugkomt. Sinds ze broertje 364 A terugzette, voelt ze zich persoonlijk verantwoordelijk voor de grenspalen. "We bekijken de schade nog. We hopen dat we de originele paal kunnen restaureren, maar desnoods vinden we een andere oplossing."

Peijs kondigt wel aan dat het even kan duren vóór 365 weer op de grens pronkt. "Natuurgebied Het Zwin wordt in de nabije toekomst uitgebreid. We moeten even afwachten of de paal op dezelfde plek kan worden teruggezet of op een andere plek dient te komen."

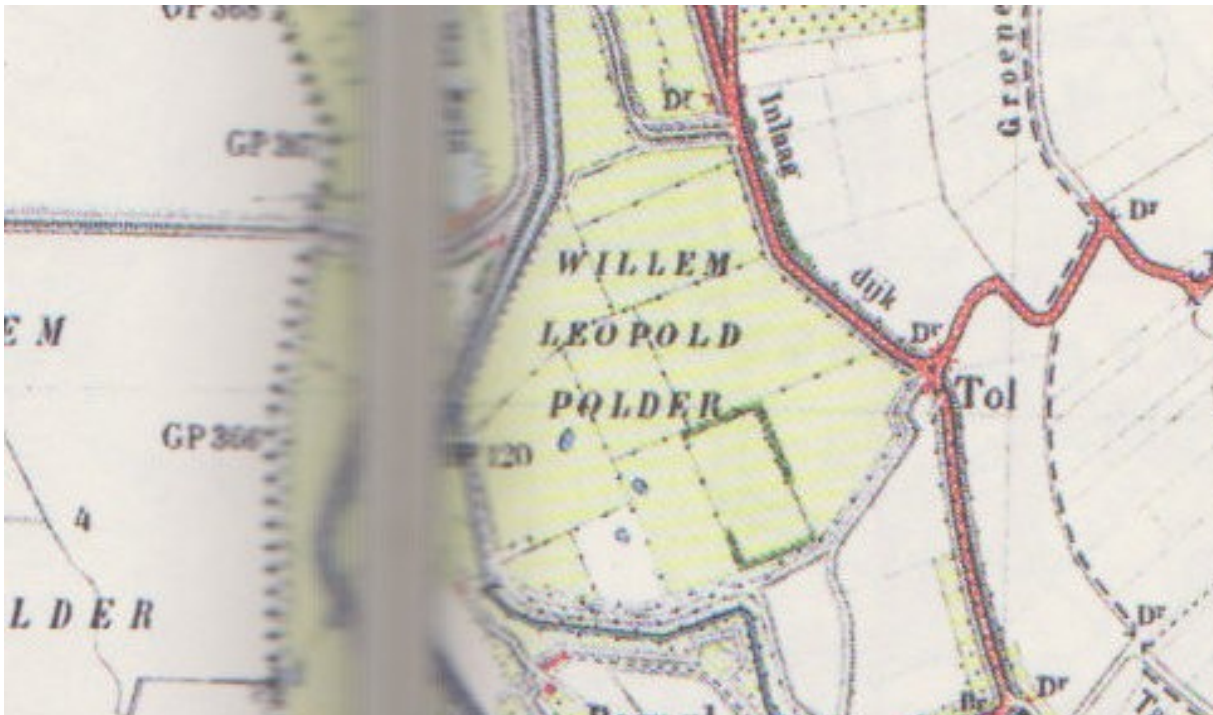
ARTIKEL 142. (tevens laatste artikel).**(530 m.)****Grens tussen de gemeenten Knokke (België) en Retranchement (Nederland),**

Vanaf het in het vorige artikel omschreven contactpunt, wordt de grens, tot aan de Noordzee, gevormd door de thalweg van het Zwin.

Ten bewijze waarvan de onderscheidende commissarissen het tegenwoordig proces verbaal hebben ondertekend, dat zal blijven behoren bij de grensovereenkomst, gesloten te Maastricht, heden 8 augustus 1843.

getekend:	Jolly	getekend:	Van Hooff
	Berger		Kerens de Wolfrath
	Vijquain		Tock
	Grandgagnage		Wirz
	Vilain XIII		De Kruyff
	Goffinet, secretaris		A de la Porte, secretaris

GP 366 staat op 637.5 meter afstand vanaf GP 365, op een flauwe knik in de grenslijn. Hiervandaan loopt de grens in rechte lijn naar GP 367, waarbij de dijk van de Koning Willem Leopoldpolder wordt gekruist. Op de dijk staat dijkpaal "0". Dwars door het Zwin bereiken we de plaats van **GP 367**.

ARTIKEL 142. (tevens laatste artikel).**(250 m.)****Grens tussen de gemeenten Knokke (België) en Retranchement (Nederland),**

Vanaf het in het vorige artikel omschreven contactpunt, wordt de grens, tot aan de Noordzee, gevormd door de thalweg van het Zwin.

Ten bewijze waarvan de onderscheidende commissarissen het tegenwoordig proces verbaal hebben ondertekend, dat zal blijven behoren bij de grensovereenkomst, gesloten te Maastricht, heden 8 augustus 1843.

getekend: Jolly	getekend: Van Hooff
Berger	Kerens de Wolfrath
Vifquain	Tock
Grandgagnage	Wirz
Vilain XIII	De Kruyff
Goffinet, secretaris	A de la Porte, secretaris

GP 367 staat op 525.5 meter vanaf **GP 366**. Deze paal heeft een unieke belettering! Hier maakt de grens een knik naar het noordwesten, en loopt in rechte lijn naar **GP368**.

Grenspaal 367 en 368

Op 15-3-1950 wordt gemeld dat GP 367 en 368 slechts 60 cm boven het zand uitstaken.

Op 30-1-1952 is er een Proces Verbaal voor de herplaatsing van GP 367 en 368.

Op 15-6-1983 is bij de schouwing opgemerkt dat het jaartal 1869 op GP 367 bijna niet meer te lezen is.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 367 in het water staat.

ARTIKEL 142. (tevens laatste artikel).**(1080 m.)****Grens tussen de gemeenten Knokke (België) en Retranchement (Nederland),**

Vanaf het in het vorige artikel omschreven contactpunt, wordt de grens, tot aan de Noordzee, gevormd door de thalweg van het Zwin.

Ten bewijze waarvan de onderscheidende commissarissen het tegenwoordig proces verbaal hebben ondertekend, dat zal blijven behoren bij de grensovereenkomst, gesloten te Maastricht, heden 8 augustus 1843.

getekend: Jolly	getekend: Van Hooff
Berger	Kerens de Wolfrath
Vifquain	Tock
Grandgagnage	Wirz
Vilain XIII	De Kruyff
Goffinet, secretaris	A de la Porte, secretaris

GP 368 staat op 253.0 meter vanaf **GP 367** en is de laatste hoofdpaal in het Zwin. We komen een houten kustpaal "15 270" tegen en volgen een raster. Een tweede houten kustpaal "15 195", die ongeveer op de **oude plaats van GP 369** moet staan, op 1080.0 meter afstand van **GP 368**.

Grenspaal 367 en 368

Op 15-3-1950 wordt gemeld dat GP 367 en 368 slechts 60 cm boven het zand uitstaken.

Op 30-1-1952 is er een Proces Verbaal voor de herplaatsing van GP 367 en 368.

Op 15-6-1983 is bij de schouwing opgemerkt dat het jaartal 1869 op GP 367 bijna niet meer te lezen is.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 367 in het water staat.

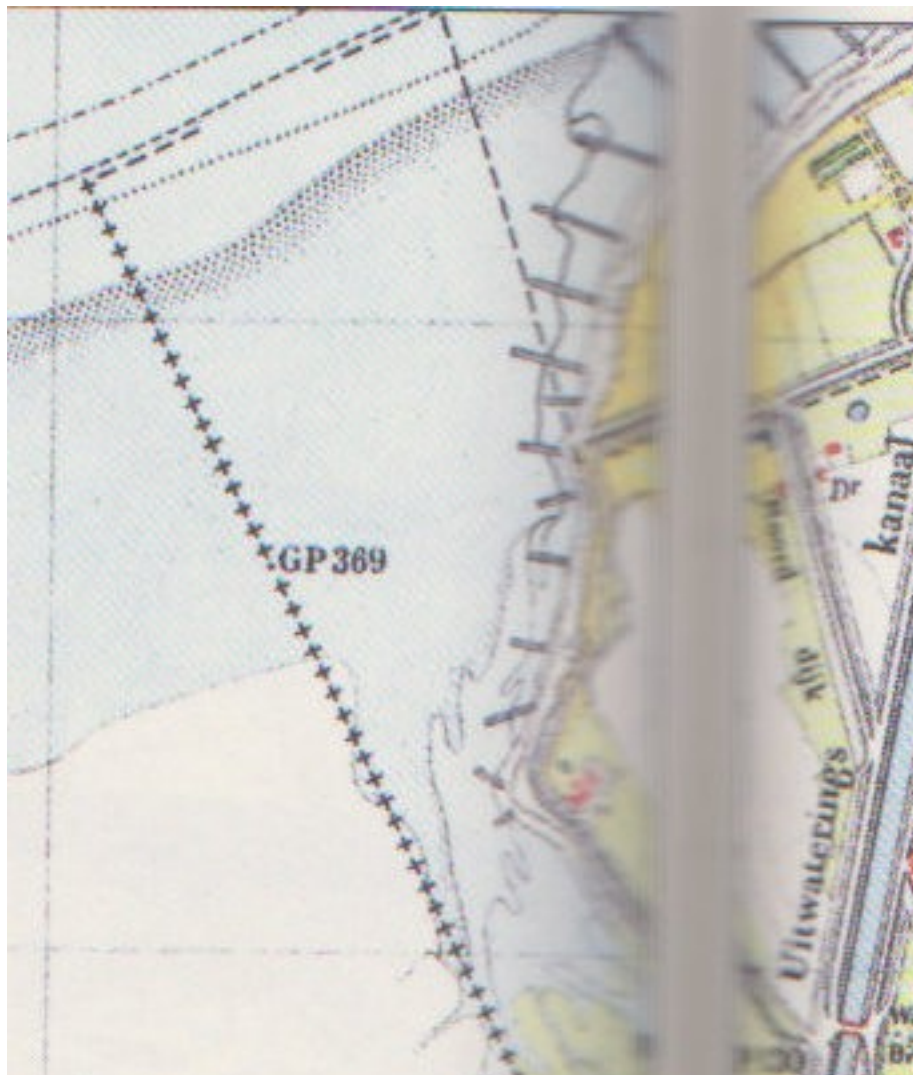
ARTIKEL 142. (tevens laatste artikel).**(369 tot 369A: 330 m.)****Grens tussen de gemeenten Knokke (België) en Retranchement (Nederland),**

Vanaf het in het vorige artikel omschreven contactpunt, wordt de grens, tot aan de Noordzee, gevormd door de thalweg van het Zwin.

Ten bewijze waarvan de onderscheidende commissarissen het tegenwoordig proces verbaal hebben ondertekend, dat zal blijven behoren bij de grensovereenkomst, gesloten te Maastricht, heden 8 augustus 1843.

getekend: Jolly	getekend: Van Hooff
Berger	Kerens de Wolfrath
Vifquain	Tock
Grandgagnage	Wirz
Vilain XIII	De Kruyff
Goffinet, secretaris	A de la Porte, secretaris

GP 369 staat nu op de Zwinduinen aan de Nederlandse kant. Hier staat een aardige palenrij om “vast te leggen”.

GP 369A bereiken we vanaf de oude plek van GP 369 door diverse geulen over te steken. De planning was om bij wisselen van tij over te steken en dat was om 12:36. Om 12 uur was het al mogelijk om met wandelschoenen droogvoets de overkant te bereiken. GP 369A staat op het strand aan de kant van Knokke-Heist. Ook het natte strand leent zich voor leuke plaatjes.

Grenspaal 369 en de houten hulppaal 369A

Voor het PV van plaatsing van o.a. GP 369, zie onder "De drieling van Retranchement".

Er is een schetstekening uit 1937 van GP 369 op een houten paal, in metselwerk.

In de 2^e Wereld Oorlog is GP 369 verwijderd en waarschijnlijk als oud ijzer afgevoerd, om plaats te maken voor de aanleg van de Atlantikwal.

Op 14-8-1947 wordt door de Gemeenten Retranchement en Knokke een herplaatsing van de grenspaal aangevraagd. Geconstateerd is dat de kop er af is gebroken en het restant nog maar 20 cm boven het zand uitsteekt. Twee houten palen zijn geplaatst om het grenspunt vast te leggen.

Op 30-6-1948 is er een bestek en voorwaarden opgemaakt voor herstelwerk aan GP 369.

Hierin is sprake van een betonnen fundering van 60x60x40 met ingegoten 5/8-bouten.

Hierop zal dan de nieuw gegoten grenspaal worden bevestigd.

In januari 1949 wordt de rekening opgemaakt. De nieuw gegoten paal kost 957 gulden en de totale kosten bedragen fl.1105,59. In het voorjaar werd de paal herplaatst.

Op 5-7-1950 is er een Proces Verbaal opgemaakt van de schouwing van de herplaatste GP 369, die in 1944 was vernield. Er is toen een nieuwe paal geplaatst op de oude fundering.

Coördinaten 140.735,29—85.460,81.

In de 2^e Wereld Oorlog is GP 369 verwijderd en waarschijnlijk als oud ijzer afgevoerd, om plaats te maken voor de aanleg van de Atlantikwal.

In december 1950 is de paal al weer omgevallen.

Op 25-7-1951 is er een brief van het Kadaster, waarin melding wordt gemaakt van het feit dat GP 369 niet op de oorspronkelijke plaats kan worden herplaatst, vanwege de sterke stromingen ter plekke. Dit wordt mede veroorzaakt door het graven van een diepere geul door een Nederlandse aannemer. Voorgesteld wordt om de paal te plaatsen op een uitloper van het duin, dat met een uitloper op Nederlands grondgebied ligt. Verder zouden er 2 betonnen hulppalen geplaatst moeten worden, richting Noordzee.

Op 16-7-1951 volgt een brief van de CvK over deze zaken.

Op 4-8-1952 is er een bestek en voorwaarden opgesteld voor herplaatsing van de in de geul teruggevonden GP 369 op de duintop, en plaatsing van een betonnen hulppaal 369A.

Deze laatste paal is ca. 180cm lang, aan de basis 40x40cm en aan de top 20x20 met afgeschuinde kop, gefundeerd in beton. De coördinaten zijn:

GP 369 oud 140.735,29—85.460,81

GP 369 nieuw 140.663,41—85.605,93

In oktober 1952 worden beide palen geplaatst en in de week voor 1-2-1953 geschouwd.

Op 16-2-1953 wordt gemeld dat GP 369A is weggespoeld.

Op 11-5-1953 is er een brief van de burgemeester van Retranchement, waarin gemeld wordt dat GP 369 en 369A in december 1952 zijn geplaatst, waarna het voetstuk van de ijzeren paal is ontroest en geleverd in januari 1953. Bij de februari-storm zijn beide palen verdwenen.

Nieuwe opmetingen en herplaatsingen zijn dus noodzakelijk.

Op 19-9-1953 is er een brief van de burgemeester van Knokke aan de Gouverneur van West-Vlaanderen over de plaatsing op 13-8-1951, de meetkundige controle van de standplaatsen, de verdwijning van de paal op 1-2-1953 in vliegende storm en de verdwijning van de hulppaal meer zeewaarts.

Op 26-4-1954 is een Proces Verbaal opgemaakt van de herplaatsing van GP 369 op een duin in de grenslijn, 161,57 meter in zuidoostelijke richting, landinwaarts. De grenspaal was in de uitgesleten geul van het Zwin gevallen.

Op 23-10-1958 is de paal andermaal omgevallen en wordt een commissie benoemd.

Op 22-7-1964 is in een vergadering van de Grenscommissie besloten GP 369 meer landinwaarts te herplaatsen, omdat de oorspronkelijke standplaats in de geul valt.

Voorgesteld wordt om de paal op een duin te plaatsen en 2 hulppalen te plaatsen, 1 in de richting van de toren van Retranchement en 1 aan de zeezijde op een duin.

Op 21-3-1969 is een Proces Verbaal opgemaakt van de herplaatsing van GP 369 nadat het duin weer is afgekalfd, ten gevolge van ontzandingswerken in de hoofdgeul van het Zwin. De nieuwe plaats komt 91,80 meter vanaf de eerdere plaats en 253,37 meter vanaf de oorspronkelijke standplaats. Tevens wordt een houten hulppaal geplaatst op 332,82 meter vanaf GP 369, in de richting van de Noordzee.

Coördinaten: GP 368	140.253,79	86.430,14
GP 369	140.622,58	85.688,25
GP 369A	140.770,62	85.390,18

De afstand van GP 368 tot 369 is dan 828,50 meter, en van GP 369 naar 369A is 332,81 meter.

De afstand van de torenspits van Retranchement tot GP 369 is 2565,17 meter.

Ten opzichte van de grenslijn door GP 368 en 369, is de afwijking van de standplaats van de houten GP 369A 0,15 meter in oostelijke richting.

Begin juli 1969 is de hulppaal al weer verzonken.

Op 17-7-1969 wordt deze hulppaal herplaatst.

Eind augustus 1969 is de paal weer losgerukt tijdens stormweer.

De paal is herplaatst en in mei 1970 definitief verzonken, waarna niet meer is herplaatst.

In 1976 wordt gemeld dat GP 369 sterk overheelt naar het oosten.

In 1979 wordt aangeraden de grenspaal te verplaatsen, door vorming van nieuwe kreek.

Op 15-4-1981 is er een brief van de gemeente Sluis, waarin wordt vermeld dat GP 369 vrijwel geheel onder het zand is verdwenen

Op 3-8-1982 wordt door de Provincie West-Vlaanderen gemeld dat GP 369 is verdwenen, waarschijnlijk in de kreek gespoeld.

Op 17-1-1983 is er een particuliere melding “ dat er in de monding van het Zwin een eigenaardig metalen voorwerp ligt”. Op de volgende dag is vastgesteld dat het gaat om de weggespoelde GP 369.

Op 2-2-1983 wordt het voorstel gedaan om GP 369 te bergen en “over te brengen naar een droge plaats”.

Op 21-2-1983 wordt aangegeven dat de nieuwe “droge plaats” eerst moet worden vastgesteld door de Grenscommissie.

Op 15-6-1983 is bij de schouwing opgemerkt dat GP 369 zover is weggezakt dat nog maar ca. 70cm boven het maaiveld uitsteekt.

Op 1-8-1983 is er een brief van de Commissaris van de Koningin, waarin een voorstel voor het benoemen van een commissie voor de vaststelling van de nieuwe standplaats en de daadwerkelijke plaatsing.

Op 7-3-1984 wordt de paal op een droge plaats in veiligheid gebracht.

Op 10-4-1984 is er een brief van de CvK, waarin hij maant tot spoed voor herplaatsing.

Op 30-5-1984 is er een voorstel van de Rijks Waterstaat tot het aanbrengen van een houten paal m.b.v. een spuitlans, waarop de grenspaal kan worden vastgemaakt en daarna in een betonnen voet gegoten.

Voor heien worden 8000 gulden meer kosten begroot. Een tekening wordt bijgevoegd.

Op 6-6-1984 volgt een brief over hetzelfde onderwerp aan de CvK te Zeeland.

Op 27-7-1984 doet RWS het voorstel om GP 369 tijdelijk naar de duinvoet op Belgisch grondgebied over te brengen, een hulppaal op de oorspronkelijke plaats aan te brengen en GP 369 in later stadium op een nieuwe droge plaats te stellen. Een 2^e hulppaal zou dan in lijn met de beide grenspalen moeten komen, zodat een drieling ontstaat als bij GP 364.

In 1984 is een "historiek van grenspaal nr.369" opgemaakt.

Op 30-8-1984 doet de grenscommissie het voorstel om GP 369 ca. 100 meter landinwaarts te plaatsen. Tevens wordt voorgesteld om op de dijk van de Willem Leopoldpolder, tussen GP 367 en 368, een hulppaal te plaatsen. Tot slot wordt er besloten de hulppaal op het strand te identificeren.

In juni 1986 is GP 369 in zeer slechte staat, zwaar gecorrodeerd en de cijfers onleesbaar.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GP 369 waarschijnlijk onherstelbaar is beschadigd en dat de paal ter bewaring naar museum Sincfala is vervoerd. Tevens wordt geconstateerd dat de houten funderingspaal in redelijke staat aanwezig is.

Op 6-10-1987 wordt een grenscommissie ingesteld voor de herplaatsing van een nieuwe GP 369, waarbij meteen besloten is dat het oude exemplaar naar het Zwinmuseum "Sincfala" te Knokke-Heist zal gaan.

Op 15-6-1988 wordt in de vergadering van de Grenscommissie voorgesteld om de houten hulppaal op het strand van Knokke GP 369A, te merken(N/B).

Op 30-12-1988 schrijft dhr. P.W.Stuij een brief over de toestand van enkele Zeeuws Vlaamse grenspalen, waarin hij opmerkt dat de houten GP 369A op het strand van Knokke nog geen kenmerken heeft (B/N).

Op 11-7-1989 is er een raming van de kosten gemaakt voor de plaatsing van GP 369 op een houten paal, voor totaal fl.7889,- excl. het gieten van de nieuwe paal.

Op 19-12-1989 gaat er een brief uit van de Commissaris van de Koningin van Zeeland, waarin wordt voorgesteld om 3 nieuwe grenspalen te gieten, te weten 334, 339 en 369.

In november 1990 zijn er diverse artikelen in de PZC en De Stem

Op 14-11-1990 is er een Proces Verbaal van de plaatsing van een nieuwe grenspaal 369 op een hoog gelegen schor in de monding van het Zwin.

Coördinaten zijn 14.424,61 377.216,81

Op 2-9-1992 volgt een brief van de Commissaris van de Koningin van Zeeland, over de schenking van 1 van de oude palen aan het gemeentemuseum.

Op 15-4-1993 schrijft dhr. Stuij een brief over de bedreiging van de standplaats GP 369. Tevens is er een "historiek van GP 369" tot 1993.

Op 8-10-1993 wordt in een Proces Verbaal van de schouwing aangegeven dat GP 369 dreigt weg te spoelen door afkalving van het schor. Na het uitgraven van de zandvang in de Zwingeuil is de rand van het schor tot op 5 meter afstand van de paal afgekald.

Tevens is er een motivatie voor uitdiepen van de Zwingeuil.

Bij de schouwing in 1994 wordt gemeld dat de afkalving van het schor tot op 4 meter van GP 369 is gevorderd.

Op 10-8-1995 is er een brief van de Commissaris van de Koningin, waarin een voorstel om voorlopig een versteviging aan te brengen met stortsteen, omdat de fundering van GP 369 is bloot gespoeld. Opgemerkt wordt dat dit wel aantasting van het natuurgebied met zich meebrengt en dit mogelijk zelfs averechts zou kunnen werken.

Op 8-9-1995 is de grenspaal weer in de Zwingeuil gevallen.

Op 8-9-1995 is GP 369 opgevisd door een aannemer (PZC) en wordt opgeslagen bij aannemersbedrijf Leenhouts te Sluis.

Op 21-11-1995 komt RWS met 3 mogelijke alternatieven voor herplaatsing:

herplaatsen op een metalen paal op de oude locatie

herplaatsen op ca. 100 meter naar het zuiden op een sokkel op een hoog schor

het plaatsen van 2 verklikkerpalen aan weerszijden op dijk of duin, dus 369A/B

Op 21-11-1995 is er een brief van de Commissaris van de Koningin, waarin een advies om GP 369 voorlopig op de dijk aan Nederlandse zijde te plaatsen, samen met een bord waarop de situatie wordt uitgelegd.

Bij de schouwing in 1995 wordt gemeld dat GP 369A beter herkenbaar wordt gemaakt met de letters "N" en "B".

Op 26-1-1996 komt het fiat af van de Gouverneur van West-Vlaanderen.

Op 23-7-1996 en 27-7-1996 zijn er 2 artikelen in de PZC over de plaatsing van GP 369.

Op 27-7-1996 is er een Proces Verbaal voor de herplaatsing van GP 369.

In 1997 wordt de nieuwe plaats door het kadaster ingemeten: 80.586,21—228.930,64.

Op 20-6-1997 wordt de nieuwe plaats door het kadaster ingemeten, coördinaten: 80.586,21—228.930,64.

Hier eindigt de Belgisch-Nederlandse grens in de Noordzee.